

Doba železná

Iron Age

Boskovice (okr. Blansko)

Ul. Sušilova, parc. č. 112/1, 1228/6, 1228/7, 1231/2, 1232/3, 1242/2.

Doba halštatská. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -590745.29, -1129028.56; -590737.44, -1129010.03; -590668.46, -1129041.02; -590639.97, -1129006.07

Ve druhé polovině roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 112/1, 1228/6, 1228/7, 1231/2, 1232/3, 1242/2 v souvislosti s výstavbou nového teplovodního potrubí. Dotčené pozemky se nacházejí na jihovýchodním okraji historického jádra, kde přiléhají z obou stran k severozápadní třetině ulice Sušilova. V liniovém výkopu bylo zdokumentováno a ověřováno celkem 10 zahloubených sídlištních objektů, z nichž část bylo možné na základě získaného materiálu datovat do doby halštatské.

Literatura

Neuveдено.

Summary

A rescue excavation took place in Sušilova Street, Boskovice (Blansko District) in connection with the construction of new hot water pipes. Altogether, 10 pits were documented; some of which could be dated to the Hallstatt period.

Michal Přichystal

Branišovice (okr. Brno-venkov)

Jihozápadní část obce.

Mladší a pozdní doba laténská (LT C2–D). Sídliště. Vertikální řez.

Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 48.9615681N, 16.4279239E

V průběhu archeologického výzkumu při rekonstrukci vodovodu na mírném návrší v jihozápadní části obce byl porušen a dokumentován objekt, který poskytl kolekci keramiky a zvířecích kostí. S ohledem na rozměry objektu a zachycené křivkové jámy se jedná o zemnici, datovat ji lze na základě získaného materiálu do pozdní doby laténské (LT C2–D1).

Literatura

Neuveдено.

Summary

A sunken hut from the La Tène period was detected during a rescue excavation in the south-eastern part of the municipality of Branišovice (Brno-Country District).

Ivan Čižmář

Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město)

Ul. Kšírova; „Pod Hřbitovem“, parc. č. 959/38, 959/76.

Horákovská kultura, střední doba laténská (LT B–C1).

Pohřebiště/hřbitov, sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1603800N, 16.6172981E

Během podzimu 2020 proběhl záchraný archeologický výzkum vyvolaný rozšířením areálu firmy Hortim-International v Brně Heršpicích. V září došlo v místě budoucí haly k odkryvu devíti hrobů z mladší doby železné. Stav dochování kostí byl špatný, dochovaly se především v okolí kovových milodarů; ve dvou případech se kostra nedochovala vůbec. Mezi milodary se objevovaly železné spony, bronzová spona münzingského typu, ve třech hrobech se vyskytovaly bronzové ozdoby – nápažníky či náramky, nánožníky, v jednom případě i nákrčník. Jednou byl zastoupen hrob bojovníka (obr. 1), který měl ve výbavě železný meč včetně pochvy a železnou sponu. Tyto nálezy umožňují datovat pohřebiště do stupně LT B1.

V prosinci výzkum pokračoval v místě budoucí retenční nádrže, nacházející se na opačné ploše stavby při Kšírově ulici. Během této části výzkumu zde bylo odkryto sídliště horákovské kultury, v jednom ze sídlištních objektů se podařilo vyzvednout tři tkalcovská závaží.



Obr. 1. Brno-Horní Heršpice (okr. Brno-město). Pohřeb bojovníka s mečem. Foto J. Zubalík.

Fig. 1. Brno-Horní Heršpice (Brno-City District). Burial of a warrior with a sword. Photo by J. Zubalík

Literatura

AMČR: Záznam M-202003480 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A cemetery from the Middle La Tène period and an Early Iron Age settlement were detected during a rescue excavation in the

cadastral area of Horní Heršpice (Brno-City District) in 2020. Iron and bronze brooches and other bronze jewellery were common finds among the grave goods; one iron sword was discovered in a male grave.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)

Ul. Houbařská, parc. č. 5133, 5134.

Střední doba laténská (LT B–C1). Sídliště. Plošný odkryv.

Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2128858N, 16.6945189E

V průběhu podzimních měsíců roku 2020 došlo k záchrannému archeologickému výzkumu vyvolanému stavební akcí „Líšeň – RD Houbařská, obytný soubor“ v městské části Brno-Líšeň. Při skrývce plochy pro budoucí rodinný dům při ulici Střelníční bylo zaznamenáno laténské sídliště, ke kterému lze přiřadit dvě zahlobené zemnice s plochým dnem a snad mělký příkop nacházející se nedaleko. V zásypu se nacházely zlomky keramiky a železné spony, které umožňují dataci do stupně LT B. Výzkum na stavbě by měl pokračovat i v následujícím roce.

Literatura

AMČR: Záznam M-202001997 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

Part of a Middle La Tène settlement was detected during a rescue excavation that took place in Houbařská Street, Líšeň cadastral area (Brno-City District) in 2020.

Jiří Zubalík

Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)

Brno-střed; Ul. Vojtova, Grmelova, Havlenova, Sobotkova, parc. č. 507/1.

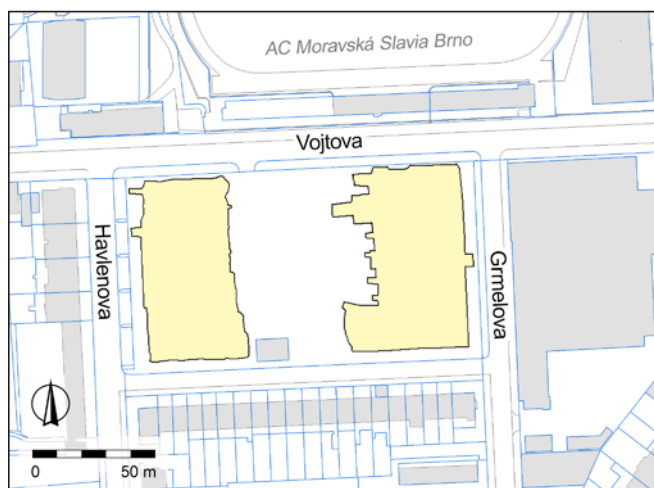
Horákovská kultura, střední doba laténská (LT B–C1). Sídliště, pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezů: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1826956N, 16.5964889E; 49.1820131N, 16.5966553E; 49.1822069N, 16.5986025E; 49.1828933N, 16.5984469E

V roce 2020 bylo ukončeno zpracování záchranného archeologického výzkumu realizovaného v letech 2017 až 2019 společností Archaia Brno z. ú. v souvislosti s výstavbou bytových domů na Vojtově ulici v Brně, k. ú. Štýřice (Grünseisen et al. 2020a).

Sledovaný prostor se nachází na katastrálním území Štýřice, v bloku mezi ulicemi Vojtovou, Havlenovou, Sobotkovou a Grmelovou (parc. č. 507/1), jižně od stadionu Moravské Slavie (obr. 2). Celková plocha staveniště zaujímá plochu přibližně 11 250 m². Z hlediska historického byl prostor od vrcholného středověku součástí extravilánu katastru Starého Brna, resp. pozdější Vídeňky, a nacházely se zde polnosti. V severozápadním sousedství stával nejpozději od počátku 14. století do 90. let 18. století farní kostel sv. Václava s hřbitovem. Postupně se rozšiřující hřbitov zabral po roce 1866 i část zkoumané parcely.



Obr. 2. Brno, Vojtova ulice. Zaměření plochy záchranného archeologického výzkumu. Archaia Brno z. ú.

Fig. 2. Brno, Vojtova Street. Survey of the rescue excavation area. Archaia Brno z. ú.

Zrušen byl v roce 1883, kdy došlo k založení dnešního Ústředního hřbitova. Území hřbitova zůstalo až do 20. let 20. století nezastavěno. Teprve na přelomu 20. a 30. let došlo k vyměření ulic Havlenovy, Grmelovy a Sobotkovy a prostor mezi nimi byl využíván jako opravárenské zázemí autobusové vozovny Dopravního podniku města Brna.

Zkoumaný prostor (obr. 3, 4) je situován na pravém břehu řeky Svratky, na mírném svahu klesajícím severovýchodním směrem od úpatí Červeného kopce do inundace. Lokalita se nachází v nadmořské výšce cca 207,2–209,7 m. Kvartérní pokryv je tvořen akumulací eolických a koluviálních sedimentů (spraše a sprašim podobné sedimenty s příměsí písků a valounů pocházejících ze spodnovevonských slepenců) uložených na středopletocenní terase tvořené zahliněnými fluvialními šterky a šterkopisky, které se nacházejí v nadmořské výšce 202–204 m. Tento sled vrstev je ukončen oranžovým prachovým sedimentem C (slabě vyvinutá půda), na který dosedá holocenní půda typu černozemě (horizont A–B), která ve zkoumaném prostoru dosahuje mocnosti 0,3–0,8 m.

Postup předstihového záchranného archeologického výzkumu mohl být koncipován na základě informací získaných zjišťovacím archeologickým výzkumem provedeným v roce 2014 (Kolařík 2014) a podrobnou historicko-archeologickou rešerší



Obr. 3. Brno, Vojtova ulice. Celkový pohled na plochu výzkumu od jihozápadu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 3. Brno, Vojtova Street. Overall view of the excavation area from the southwest. Photo by Archaia Brno z. ú.



Obr. 4. Brno, Vojtova ulice. Ortofoto plochy záchranného archeologického výzkumu. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 4. Brno, Vojtova Street. Orthophoto of the rescue excavation area. Photo by Archaia Brno z. ú.

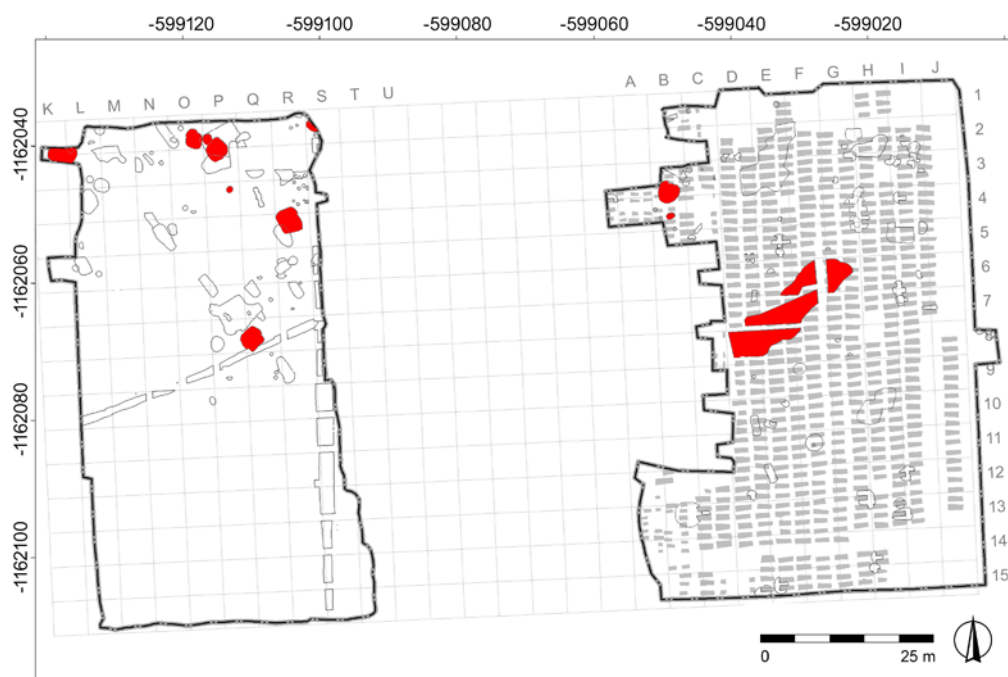
dotčeného prostoru. Na základě těchto informací bylo ještě před započatím záchranného archeologického výzkumu jisté, že v prostoru budoucí stavby se nacházejí pozitivní archeologické situace. Vedle novověkého hřbitova bylo nutné počítat s intenzivním osídlením z období pravěku až raného středověku, zcela vyloučit nebylo možné ani osídlení ze starší doby kamenné. V první fázi výzkumu (duben 2017 až leden 2018) byl archeologicky zkoumán prostor stavebních jam pro objekty bytových domů SO01 (plocha S1, západní, 2 707 m²) a SO02 (plocha S2, východní, 3 153 m²). Do září roku 2019 pak probíhal terénní archeologický dohled nad zemními pracemi souvisejícími s výstavbou bytových domů, v rámci kterého bylo provedeno několik menších plošných odkryvů.

V průběhu výzkumu byla mimo jiné odkryta část sídliště horákovské kultury ze starší doby železné a dva kostrové pohřby z mladší doby železné. Zjištěné sídliště horákovské kultury (obr. 5) lze charakterizovat jako nížinné otevřené sídliště zemědělského charakteru bez přímých dokladů specializované výroby. Osídlení bylo zaznamenáno pouze v severní polovině obou hlavních zkoumaných ploch. Nejvíce zastoupenými objekty byly menší, konstrukčně téměř identické sklípky (s.s.j. 023, 031, 033, 039).

Jednalo se o výkopy přibližně čtvercového půdorysu se zaoblenými hranami o délce strany 3–4 m (obr. 6). Míra zahloubení objektů od úrovně povrchu půdního typu činila 1,5–2,1 m. Stěny sklípků byly svislé, jen místy částečně podhloubené, dno ploché a vodorovné. Všechny výše zmíněné objekty měly na dně sešlápanou více či méně vyvinutou pochozí vrstvu. Dále se při některých stěnách ve dně objektů nacházely linie mělkých sloupových jam, které snad mohly být součástí konstrukce stěn objektu. U tří sklípků se ve dně rovněž nacházela nepravidelná mělká jáma neznámé funkce. Z nálezové situace nevyplývá, jakým způsobem se do interiéru sklípků sestupovalo. Pravděpodobně je, vzhledem k absenci vstupní šíje (u tohoto typu objektu obvyklé) a malým půdorysným rozměrům, využití dřevěných žebříků, případně žebříkových schodišť. Přesná funkce sklípků nám není známa, pravděpodobně však sloužily ke skladovacím účelům. Dva objekty (s.s.j. 023, 039) měly při dně těsně nad podlahou výplň charakteru požárové destrukce (popelové čočky, velké zlomky vypálené mazanice a zlomky zuhelnatělého dřeva). Nemůžeme z tohoto důvodu vyloučit, že sídliště částečně nebo zcela zaniklo požárem.

Všechny sklípky byly orientovány svými nárožími k světovým stranám, vzájemně se respektovaly a jejich nejmenší vzájemná vzdálenost byla 11 metrů. Tato skutečnost naznačuje dodržování jednotné struktury sídliště. Lze předpokládat, že tyto objekty byly součástí rozsáhlejších nadzemních staveb (domů, dvorců), jejichž pozůstatky se však, pravděpodobně vlivem použitého typu stavební konstrukce, v terénu nepodařilo identifikovat.

Dalšími objekty datovanými do starší doby železné jsou výkopy označené jako zásobní jámy (s.j. 2577, s.s.j. 042). V těsném západním sousedství objektu s.j. 2577 (S1) se nacházel přibližně oválný výkop s.s.j. 028 s nepravidelnými stěnami a dnem, zahloubený 1,6 m pod úroveň terénu. Vzhledem k nepravidelnosti objektu a přítomnosti dílčích zahloubení ve stěnách a dně ho interpretujeme jako jámu na získávání hlíny. Stejnému účelu pravděpodobně sloužil i objekt s.s.j. 020 na ploše S2. S jistými výhradami můžeme do tohoto období zařadit prostorově výraznou aktivitu s.s.j. 009 zachycenou v ploše S2. Jednalo se o rozsáhlý výkop (s.j. 1768) nepravidelného půdorysu orientovaný SV–JZ o rozměrech min. 21 × 5 m a max. zachycené hloubce 2,2 m. Jeho dno bylo



Obr. 5. Brno, Vojtova ulice. Zaměření zahloubených objektů horákovské kultury. Archaia Brno z. ú.

Fig. 5. Brno, Vojtova Street. Survey of Horákov culture pits. Archaia Brno z. ú.

výrazně nepravidelné, tvořené četnými zahlobeninami. Výplň výkopu byla tvořena převážně přemístěným podloží. V terénu byl objekt považován za rozsáhlý hliník kultury s lineární keramikou (velikost, orientace). Většinu získaných nálezů z výplně však náleží do období starší doby železné. Nálezy se ovšem koncentrovaly pouze v severovýchodní části výkopu. Nelze tak vyloučit, že právě severovýchodní okraj objektu byl v terénu nerozpoznaným objektem horákovské kultury. Případný vzájemný stratigrafický vztah s hliníkem kultury s lineární keramikou mohl zničit výkop recentní kanalizace z 2. poloviny 20. století. Posledním objektem, který se podařilo jednoznačně datovat do starší doby železné, byl výkop s.j. 2508 (S1). Jednalo se o přibližně kruhovou jámu průměru 1 m a hloubce 0,4 m. Její výplň byla z větší části tvořena kameny (s.j. 900). Nepodařilo se zcela jasně určit, zda jde pouze o výplň výkopu nebo o intencionální stavební dílo, např. konstrukci ohniště, případně jámu na vaření (?). Zcela vyloučit nemůžeme zařazení některých menších, přesněji nedatovaných objektů do starší doby železné (výhradně sloupové jámy).

Sídliště ze starší doby železné jednoznačně pokračuje k západu, severu a východu, zatímco jeho jižní hranici se pravděpodobně podařilo doložit přibližně v polovině ploch S1 a S2. Nezodpovězenou otázkou zůstává, jaký vztah má toto sídliště k osídlení zjištěnému na Vídeňské ulici 18 (Černá, Sedláčková 2016) a v prostoru Nemocnice Milosrdných bratří (Zapletalová 2005a; 2005b), které jsou vzdušnou čarou vzdálené asi 300 m. Pokud by byly tyto lokality součástí jediného sídliště, pak by se pravděpodobně na námi prováděném výzkumu podařilo odhalit jeho jižní okraj.

Období mladší doby železné bylo reprezentováno dvěma keltskými kostrovými pohřby odkrytými v jihozápadní části východní plochy S2 (s.s.j. 014, 015). Přestože se oba hroby nacházely v prostoru pozdějšího novověkého hřbitova, který výrazně narušil starší archeologické situace, byly díky větší míře zahlobnění (asi o 0,5 m hlouběji než hroby novověké) narušeny jen horní části výkopů a výplně těchto hrobů, nikoliv vlastní skelety a pohřební inventář.

Oba pohřby byly uloženy v rozměrných obdélných jamách, které při svém dně nesly stopy po použití dřevěného obložení, případně rakve kolem těla zemřelého. Zemřelí byli orientováni hlavou k severu s mírnou odchylkou k západu, v natažené poloze na zádech s rukama podél těla. Z pohřební výbavy lze zmínit především železné spony (menší exempláře s kuličkou na volné patce, ve dvou případech snad s bubínkovitým lučíkem, větší železné spony s kuličkou na patce s prodlouženým zachycovačem a patkou připojenou k lučíku a s větším průměrem vinutí), dva náramky z barevného kovu, sápropelitový náramek, kroužky z barevného kovu a keramický přeslen. V obou hrobech byly při nohou zemřelých zjištěny bikónické vázovité/situlovité nádoby, v jednom případě byla nádoba překryta esovitou miskou. Přítomnost masité potravy naznačují nálezy zvířecích kostí (podrobně Grünseisen et al. 2020b).

Svojí výbavou i jejím uspořádáním jsou odkryté pohřby typickými zástupci keltských plochých pohřebišť stupně LT B2. Nejen blízkost hrobů (vzdálenost mezi hroby činí 4,5 m), ale také svým charakterem velmi podobná výbava ukazuje, že se jedná o časově značně blízké pohřby náležející jednomu pohřebišti. Pokud tento pohřební okrsek čítal více pohřbů, je pravděpodobné, že se tyto nacházejí mimo zkoumanou plochu, západním směrem mezi plochami S1 a S2. Severním, východním ani jižním směrem výzkum přítomnost dalších hrobů neprokázal. Rovněž na ploše S1, umístěné na západní polovině staveniště, se již laténské hroby nenacházely (Grünseisen et al. 2020b).

Výraznou aktivitu zachycenou předstihovým výzkumem představuje liniový výkop s.s.j. 021 a 025. Orientován byl ve směru ZJZ-VSV, svojí délkou přesahoval 100 m a na obou



Obr. 6. Brno, Vojtova ulice. Pohled na jeden z odkrytých sklípků horákovské kultury. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 6. Brno, Vojtova Street. View of one of the uncovered Horákov culture cellars. Photo by Archaia Brno z. ú.

koncích pokračoval mimo zkoumanou plochu. Jeho šířka dosahovala 1–1,3 m a hluboký byl 1,1 m. Úroveň horní hrany a dna výkopu kopírovala úroveň původního povrchu terénu, a klesala tedy směrem od ZJZ k VSV. Stěny výkopu měly šikmý sklon se spádem přibližně 65–70 stupňů. Výkop byl interpretován jako palisádový žlab. Datace objektu na základě nepočetného keramického materiálu je nejistá. Na základě několika málo nevýrazných keramických zlomků byl datován do mladší doby železné. Při východní hraně plochy S1 byl porušen příkop krátkodobého tábora římské armády (s.s.j. 041). Zároveň byl v superpozici se sklípem s.s.j. 033 ze starší doby železné. Zda však byl mladší, nebo starší než on, se nedá vzhledem k téměř identickému charakteru výplní obou objektů říci. Dosti pravděpodobně ale nebyly tyto objekty současné, protože orientace půdorysu palisádového žlabu nerespektuje orientaci stěn sklípku.

Nálezová situace a vzájemné prostorové vztahy jednotlivých sídlištních a funerálních komponent výzkumu nás nutí prozatím uvažovat pouze o dvou možných alternativách datace palisádového žlabu. První možností se nám jeví datování objektu do starší doby železné (horákovská kultura). V tomto případě bychom mohli uvažovat o nějaké formě ohrazení sídliště nebo pouze jednoho rozsáhlejšího dvorce. Výše popsaná superpozice žlabu a jednoho z halštatských sklípků by odrážela pouze postupný vývoj osídlení, ať už by byl žlab starší nebo mladší. V každém případě se jižně od žlabu už žádný sklípek v rámci zkoumané plochy nenacházel. V ploše S2 se sice jižněji několik objektů ze starší doby železné nacházelo, nikdy však nešlo právě o tyto typické sklípky. Jako druhá možnost se nám jeví datovat žlab do mladší doby železné (laténské). Hypoteticky by se mohlo jednat o vymezení pohřebního areálu, jehož část byla dvěma kostrovými hroby doložena na ploše S2, nebo oddělení pohřebního a dosud výzkumy nedoloženého sídlištního areálu severně od zkoumané plochy.

Literatura

AMČR: Záznam M-201201695 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Černá, L., Sedláčková, L. 2016: Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu „Bytový dům Vídeňská, II. etapa, Brno“. Rkp. nálezové zprávy č. j. 18/2016. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archaia Brno z. ú.

Grünseisen, J., Kolařík, V., Sedláčková, L. 2020a: Brno, Bytový domy Vojtova. Rkp. nálezové zprávy č. j. 17/2017. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archaia Brno z. ú.

Grünseisen, J., Kolařík, V., Sedláčková, L. 2020b: Laténské pohřebiště v Brně-Štýřicích. In: I. Čižmář, H. Čižmářová, A. Humpolová (eds.): *Jantarová stezka v proměnách času*. Brno: Moravské zemské muzeum, 221–230.

Kolařík, V. 2014: *Brno-Štýřice, Vojtova. Zjišťovací archeologický výzkum*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX201602582. [cit. 2021-04-21]. Uloženo: Archiv nálezoových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-201602582>.

Zapletalová, D. 2005a: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 1. etapa*. Rkp. nálezoové zprávy č. j. 01/2016. Uloženo: Archiv nálezoových zpráv Archaia Brno z. ú.

Zapletalová, D. 2005b: *Brno, Nemocnice Milosrdných bratří, Pavilon akutní medicíny – 2. etapa*. Rkp. nálezoové zprávy, č. j. MTX 200600102. [cit. 2021-04-21]. Uloženo: Archiv nálezoových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-200600102>.

Summary

In 2017–2019, Archaia Brno z. ú. carried out a rescue excavation in connection with the construction of apartment houses in Vojtova Street in the Štýřice cadastral area (Brno-City District). Among other finds, the excavation uncovered part of a Horákov culture Early Iron Age settlement and two Late Iron Age inhumation burials.

Jiří Grünseisen, Václav Kolařík, Lenka Sedláčková

Brusné (okr. Kroměříž)

„Pod Hradem“, parc. č. 986.

Doba halštatská. Výšinné sídliště, areál jiné aktivity. Průzkum detektorem kovu. Uložená nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V letech 2019 a 2020 byl archeology Muzea Komenského v Přerově proveden povrchový sběr doprovázený preventivní detektorovou prospekci v poloze „Pod Hradem“ (parc. č. 986) na katastrálním území obce Brusné. Akce proběhla v rámci operativního průzkumu Národního památkového ústavu, územní památkové správy v Kroměříži, který byl zaměřen na torzální architekturu zříceniny hradu Křídlo. Areál hradu je situován na vrcholku severního výběžku kopce Barvínek.

Předmetná plocha průzkumu se nachází v příkrém svahu klesajícím od úrovně současné lesní příjezdové cesty ke zřícenině hradu Křídlo do údolí k levému břehu říčky Rusavy. Nápadná koncentrace nálezů byla evidována spíše ve střední a spodní části svahu pod úrovní staré cesty vedoucí směrem k nápadnému skalnatému výběžku. Při vzniku této cesty byl terén terasovitě upraven. Důležitou roli v rámci postdepozicičního ukládání jednotlivých artefaktů na této lokalitě nepochybně sehrály s ohledem na konfiguraci terénu svahové pohyby a splachy, kterými byly předměty opakovaně přemístovány z vyšších partií kopce směrem k níže položeným místům. Nadmořská výška předmetné polohy se pohybuje mezi 380–460 m.

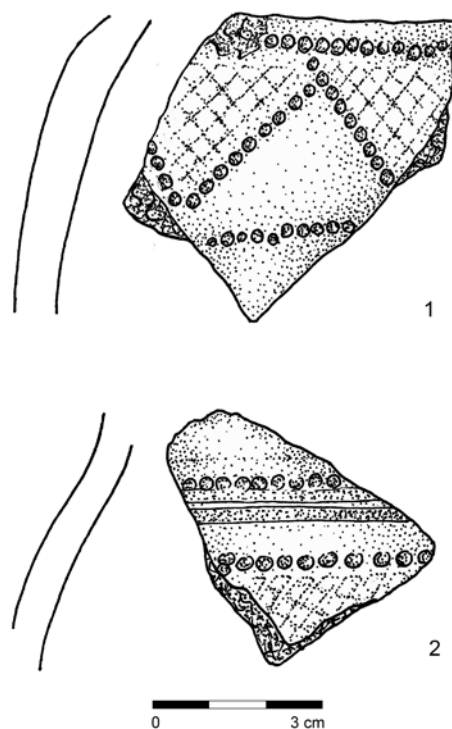
Mezi archeologickými nálezy získanými povrchovým sběrem jsou nejpočetněji zastoupeny zlomky pravěké keramiky. Celkem bylo zachráněno 114 kusů. Jde převážně o nezdobené zlomky výdutí nádob. Část pochází ze silnostěnných nádob – zásobnic a amfor. Některé z nich dosahují tloušťky až 15 mm. Menší počet

střepů pochází z tenkostěnných drobnějších nádob – misek či šálků. Pouze v několika málo případech nese povrch výdutí rytou, vhloubenou či plastickou výzdobu. Ve dvou případech jde o náročnější dekor plecí nádob, jeden složený z trojúhelníků vyplněných šikmo šrafovaným rastrem a ohraničených kruhovými důlky (obr. 7: 1), a další tvořený kombinací horizontální ryté linie ohraničené souběžnými liniemi tvořenými kruhovými důlky (obr. 7: 2). Povrch některých fragmentů nádob je upraven tuhováním a leštěním. Barva výpalu keramiky se pohybuje od světle béžových, červenohnědých až po šedočerné tóny. Vedle souboru keramiky bylo nalezeno také několik kusů mazanice. Na základě souboru keramiky lze osídlení lokality datovat rámcově do slezské fáze kultury lidu popelnicových polí (KLPP) a počátku doby halštatské, což koresponduje s výsledky starších výzkumů (Kohoutek 1992, 263; Kolbinger 2008, 62; 101–103; Parma 2008, 275; obr. 11–12).

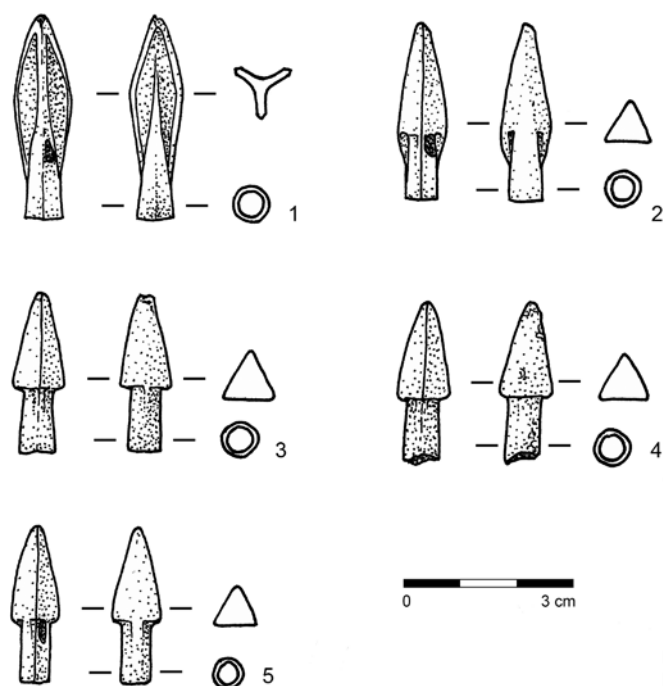
V rámci preventivní prospekce za pomoci detektoru kovů se podařilo zachránit soubor kovových předmětů pravěkého až pozdně středověkého stáří.

Zcela specifickou skupinu nálezů na lokalitě představují bronzové tzv. skytské šipky, které jsou spojovány s elementy ve-kerzuské kultury pronikajícími do moravského prostředí v pozdně halštatském období. V letech 2019–2020 se podařilo na lokalitě zachránit celkem 5 hrotů šipek. Nově nalezené exempláře z okolí zříceniny hradu Křídlo na katastru obce Brusné lze po tvarové stránce rozdělit na trojhrbité a trojboké hroty (obr. 8). Trojhrbitý hrot s vnější tulejkou je zastoupen pouze v jednom případě (obr. 8: 1). Jeho délka činí 36 mm. Hrot má hmotnost 4,38 g. Tvar křídélek je rovnoměrně obloukovitý (vavřínovitý). Tulejka je kruhového průřezu. Podle třídění O. Klápy lze tento hrot přiřadit k typu A.II.1. (Klápa 2019, 28; 88). Tento chronologicky starší typ hrotu je početně zastoupen mezi nálezy z areálu hradiště Smolenice – Molpír (Dušek, Dušek 1984, tab. 9: 22; 10: 14; 31: 6, 7; 32: 11, 12).

Skupina trojbokých hrotů s vnější tulejkou je mezi nálezy z lokality „Pod Hradem“ na katastru obce Brusné zastoupena celkem čtyřmi exempláři (obr. 8: 2–5). Tři z nich lze podle typologie



Obr. 7. Brusné. Výběr keramiky. Kresba P. Holcová.
Fig. 7. Brusné. Selection of pottery. Drawing by P. Holcová.



Obr. 8. Brusné. Bronzové „skytské“ šípky. Kresba P. Holcová.

Fig. 8. Brusné. Bronze „Scythian“ darts. Drawing by P. Holcová.

O. Klápy bezpečně zařadit k typu III.A.6. (Klápa 2019, 56; 88). Hroty mají trojúhelníkovitou hlavu a vysunutou tulejku. Tulejky jsou na průřezu kruhové. Jejich hmotnost se pohybuje od 2,86 do 3,54 g. Povrch šipek je pokryt světle až středně zelenou oxidační patinou.

V rámci jihovýchodní Moravy se výšinná poloha „Pod Hradem“ na katastru obce Brusné na Kroměřížsku řadí mezi lokality s vyšším počtem tohoto druhu nálezů, přičemž jejich nejvýraznější výskyt byl zaznamenán na lokalitě Provodov-Ludkovice Rýsov na Zlínsku (Novák 2017). V sousedním přerovském regionu je dosud největší počet různých typů „skytských“ šipek znám z lokality Hradisko na katastru obce Křenovice u Kojetína (Hlava 2002, 121–132). Nové nálezy šipek z výšinné polohy na katastru obce Brusné výrazně rozšiřují množství již dříve nalezených „skytských“ šipek na této lokalitě (Bartík et al. 2017, 43). Výskyt tohoto po tvarové stránce specifického typu hrotů je spojován s cizorodými předměty nomádské kultury Vekerzug a jí příbuznými skupinami v našem domácím pozdně halštatském prostředí (Golec et al. 2016, 183; Bartík et al. 2017).

Literatura

- Bartík, J., Čermáková, E., Čiřáková, V., Čiřmář, I., Čiřmář, M., Daňhel, M., Fojtík, P., Frolík, J., Golec, M., Kalábek, M., Klápa, O., Knotek, P., Langová, J., Merta, T., Musil, J., Novák, M., Popelka, M., Rožnovský, D., Říčan, D., Sedláček, R., Schenk, Z., Šín, P., Šmerda, J., Tomešová, B., Válek, D., Vích, D., Vránová, V., Waldhauser, J., Zeman, T. 2017: The Vekerzug and Other Eastern Cultures in Czech republic. *Studia archaeologica Brunensia* 2(1), 27–68.
- Dušek, M., Dušek, S. 1984: *Smolenice-Molpír. Befestigter Fürstensitz der Hallstattzeit I. Materialia Archaeologica Slovaca*, Tomus VI. Nitra: Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied.
- Golec, M., Čermáková, E., Fojtík, P. 2016: Vekerzugský kmenový svaz na Moravě? *Pravěk Nová řada* 24, 175–199.

Hlava, M. 2002: Nové halštatské nálezy z Hradiska u Křenovic (okr. Přerov). *Pravěk Nová řada* 12/2002, 121–132.

Klápa, O. 2019: *Typologie „skytských“ hrotů na Moravě*. Rkp. diplomové práce. Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav archeologie. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity.

Kohoutek, J. 1992: Nová pravěká výšinná sídliště na východní Moravě. *Pravěk Nová řada* 2/1992, 261–263.

Kolbinger, D. 2008: Dávnověké osídlení Hostýnských vrchů V. *Archeologie Moravy a Slezska VIII*, 60–187.

Novák, M. 2017: Moravský „Molpír“? Halštatské nálezy z opevněného výšinného sídliště Provodov-Ludkovice Rýsov (okr. Zlín). *Pravěk Nová řada* 25, 185–228.

Parma, D. 2008: Výšinné lokality mladšího pravěku na jihovýchodní Moravě – současný stav poznání. *Pravěk Nová řada* 17/2007, 263–300.

Summary

Five bronze arrowheads found during a detector survey in Brusné (Kroměříž District) in “Pod Hradem” field dated to the Ha C2–D1 horizon of the Early Iron Age are attributed to previously known finds from Křídlo hillfort.

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Česká (okr. Brno-venkov)

„Pod Šibernou“, parc. č. 502/47.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -600487.57, -1150223.30; -600473.95, -1150238.92; -600473.72, -1150234.8

V průběhu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemku parc. č. 502/47 v souvislosti s novostavbou autosalonu. Dotčený pozemek se nachází v severní části katastrálního území, kde přiléhá k západní straně silnice II/385 Česká–Kuřim. Dosud neevidovaná lokalita je situována v nadmořské výšce 312–316 m, na prudším jihovýchodním svahu, který spadá z kopce Šiberná (358,8 m n. m.) k levému břehu Drážního potoka. Plošná skrývka pro areálovou komunikaci v západní části staveniště odkryla tři sídlištní objekty. Jednalo se o kúlovou jámu, sídlištní jámu bez možnosti bližší funkční interpretace a část rozsáhlejšího hliníku. Poslední dva jmenované objekty je možné na základě získaného materiálu datovat do doby laténské.

Literatura

Neuveдено.

Summary

A rescue excavation took place in the municipality of Česká (Brno-Country District) in 2020 in connection with the construction of a car showroom. Areal soil stripping for a road in the western part of the construction site revealed three features: a posthole, a pit without the possibility of closer functional interpretation and part of a more extensive clay pit. The two latter features can be dated to the La Tène period.

Michal Přichystal

Dambořice (okr. Hodonín)

Ul. Dlouhá, parc. č. 434/99.

Doba halštatská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -577438.23, -1179446.66

V červnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemku parc. č. 434/99 v souvislosti s výstavbou rodinného domu. Dotčený pozemek se nachází v severovýchodní části intravilánu, kde přiléhá k západní straně severního úseku ulice Dlouhá, která vznikla v prostoru známé polykulturní lokality původně označované traťovým názvem „Spálený“ (naposledy Lečbych 2020). V rámci skrytého půdorysu budoucího rodinného domu byla zachycena pouze jedna zásobní jáma. Na základě získaného materiálu ji lze předběžně datovat do doby halštatské. Pozůstatky intenzivní soudobé sídlištní aktivity, zastoupené mimo jiné i několika charakteristickými stavbami s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu, byly na lokalitě odhaleny již v předchozích letech (Lečbych 2016, 238; 2017, 237; 2019, 234).

Literatura

Lečbych, M. 2016: Dambořice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 57(1), 160, 185, 205–206, 238.

Lečbych, M. 2017: Dambořice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 58(1), 237–238.

Lečbych, M. 2019: Dambořice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 60(1), 193, 234.

Lečbych, M. 2020: Dambořice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 61(1), 146, 195.

Summary

A rescue excavation took place at a land plot in Dambořice (Hodonín District) in 2020 in connection with a family house construction. A storage pit that was detected can be tentatively dated to the Hallstatt period.

Michal Přichystal

Dolní Dubňany (okr. Znojmo)

„Padělky v loužku“.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0578178N, 16.2192947E

V měsíci červenci a srpnu roku 2020 proběhl rozsáhlý archeologický výzkum vyvolaný budováním komunikace a inženýrských sítí na okraji obce Dolní Dubňany. Po skrývce ornice bylo identifikováno 54 zahloubených objektů, z nichž převážná většina náleží do laténské doby. Z tohoto období se mimo běžné sídlištní objekty podařilo zdokumentovat zahloubenou chatu, z jejíž výplně kromě velkého množství keramických zlomků pochází i celá železná spona.

Literatura

AMČR: Záznám M-201903752 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A rescue excavation carried out on the outskirts of the municipality of Dolní Dubňany (Znojmo District) in 2020 detected Neolithic, La Tène and Roman Period occupation.

David Humpola

Drásov (okr. Brno-venkov)

Jihozápadně od Drásové studánky, parc. č. 2628/1, 2630, 2631/1.

Doba halštatská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -606272.58, -1143614.41; -606277.13, -1143631.96; -606199.39, -1143609.02; -606197.03, -1143617.72

Ve druhé polovině roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 2628/1, 2630 a 2631/1 v souvislosti s opravou trubního přiváděče Vířského oblastního vodovodu. V uvedeném prostoru byly již dříve povrchovými sběry V. Růžičky získány nálezy z doby bronzové (SAS 2001). Ve skryté ploše obslužného pásu a v rozšířeném liniovém výkopu pro rekonstruované potrubí bylo zjištěno celkem 18 zahloubených sídlištních objektů, z nichž většina ovšem poskytla materiál datovatelný jen rámcově do pravěku. Pouze pět jam bylo možné přesněji zařadit do doby halštatské.

Literatura

SAS 2001: *Státní archeologický seznam*. Národní památkový ústav [online]. [cit. 2021-01-26]. Dostupné z: http://isad.npu.cz/ost/archeologie/ISAD/edit_new/edit.php?info&EDIT_ID=25214.

Summary

A rescue excavation took place in the municipality of Drásov (Brno-Country District) in 2020 in connection with the repair of a pipe penstock on the Víř district water pipeline. Altogether, 18 pits were detected, most of which provided material datable only generally to prehistory. Only five pits could be categorised more precisely into the Hallstatt period.

Michal Přichystal

Habrůvka (okr. Blansko)

Jeskyňě Býčí skála, parc. č. 433/7.

Mladší doba halštatská. Skupina/síť sond. Badatelský výzkum.

Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o.

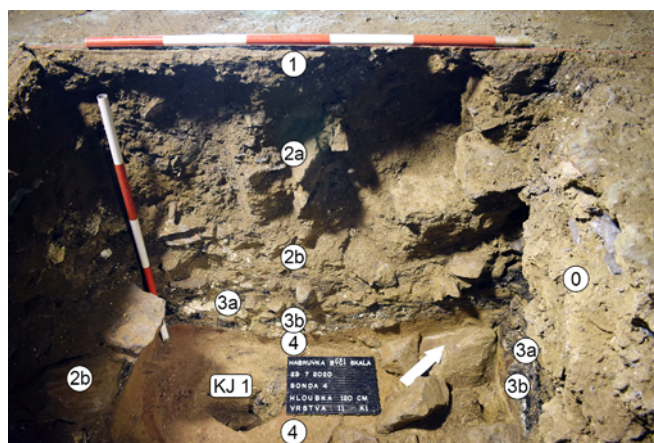
Lokalizace: WGS-84 – 49.30759N, 16.69527E

Předstín jeskyňě Býčí skála v Moravském krasu náleží mezi nejvýznamnější lokality na Moravě, a to díky výzkumu H. Wankela v roce 1868 a zejména pak 1872 (Wankel 1868; 1882). Ná sledné výzkumy provedli M. Kříž v roce 1892 (Kříž 1892) a němečtí archeologové v letech 1937–1943 (nepublikováno), profil dokumentoval J. Pelíšek (Pelíšek 1949). Komplikovaná nálezová situace zaujímala výjimečné postavení v rámci doby halštatské na Moravě. Byla opětovně reinterpretována. Po nedávné revizi dostupných dat a pramenů v rámci modelu jeskynní svatyně z let



Obr. 9. Profil halštatských sedimentů 2–4 v sondě č. 3 odpovídá Wankelově vrstvě A z roku 1872. Foto: Z. Mírová.

Fig. 9. The profile of the Hallstatt period sediments 2–4 in trench No. 3 corresponds to Wankel's layer A from 1872. Photo by Z. Mírová.



Obr. 10. Profil halštatských sedimentů 2–3 v sondě č. 4 odpovídá Wankelově vrstvě B–D z roku 1872. Dřevěný kůl v KJ 1 je již zapuštěn do vrstvy 4, Wankelovy vrstvy „jeskynní spraš“. Foto Z. Mírová.

Fig. 10. The profile of the Hallstatt period sediments 2–3 in trench No. 4 corresponds to Wankel's layers B–D from 1872. The wooden pole in KJ 1 is already embedded in layer 4, Wankel's "cave loess" layer. Photo by Z. Mírová.

575–450 př. Kr. (např. Oliva et al. 2015; Golec 2017; 2019; Golec, Mírová 2020) bylo přistoupeno k reviznímu výzkumu v Předšíně za účelem: – ověření Wankelova profilu z roku 1872; – získání vzorků pro nové přírodovědné analýzy.

Badatelský výzkum v Předšíně proběhl ve dnech 13.–24. července 2020. Celkem byly otevřeny 4 sondy (č. 1–4). Sondy č. 1 a 2 byly situovány do čtvercových mezer v betonové podlaze z roku 1944/45 v zadní části Předšíně. Pod dvaceticentimetrovými recentními sedimenty z konce 20. století / počátku 21. století končí betonovým dnem a starší sedimenty neobsahují. Následně byla vybrána dvě náhradní místa pro sondy č. 3 a 4. Obě byly pozitivní.

Sonda č. 3 (obr. 9) byla situována při jižním okraji betonové podlahy (beton = vrstva 0) z roku 1944/45 (výška podlahy 309,5 m n. m.). Podařilo se zdokumentovat stavební úpravy z konce druhé světové války. Mezi okrajem betonu a zadní stěnou Předšíně byl obnažen betonový kanál (vnitřní šířka 0,7 m, vnitřní hloubka 0,7 m). Mezi kanálem a betonovou plochou v mezeře (nejspíše pro budoucí betonový pilíř) nebyla položena betonová podlaha. Sedimenty byly snižovány mechanicky po 10 cm (mechanické vrstvy proplavování) a dokumentovány podle přirozených vrstev. V rohu mezery vedle betonové podlahy byly zachyceny původní halštatské sedimenty v podobě tenkých písčitých fluvialních různobarevných vrstev (délka profilu 90 cm, výška profilu 70 cm; vrstvy 1 [navážka], vrstvy 2, 3a, 3b a 4 [halštatské vrstvy]). Sonda je nedokončená. Všechny vrstvy obsahovaly drobné halštatské nálezy, černé zbytky dřev a obiloviny. Jde o první zdokumentované intaktní halštatské vrstvy nalezené od roku 1872. Významným zjištěním je, že betonová podlaha o mocnosti 18 cm neporušila i nejsvrchnější část halštatských vrstev v Předšíně.

Sonda č. 4 (obr. 10) byla situována při západním okraji betonové podlahy (vrstva 0). Bezprostředně vedle ní se nacházel další betonový kanál (vnitřní šířka 0,7 m, vnitřní hloubka 0,5 m), vedle něj byla otevřena sonda č. 4 o půdorysu asi 1,1 × 1,1 m. Sedimenty byly snižovány mechanicky po 10 cm (mechanické vrstvy proplavování) a dokumentovány podle přirozených vrstev. Při povrchu se nacházela recentní vrstva o mocnosti 0,1 m (vrstva 1) obsahující např. nezčernalou desku s hřebíky. Od 0,2 do 1,3 m se nacházely pouze halštatské nálezy bez recentních příměsí (bez nezčernalého dřeva a recentních odpadků z 20./21. století; žádný nálezy ani z 18./19. století, z dob lichtenštejnských úprav). Vrstva 2 – 0,2–0,7 m, obsahovala souvislou

výplň kamenů dvou velikostí, hloubka 0,2–0,5 m menší kameny do 30 cm (vrstva 2a) a 0,5–0,9 m kameny i nad 50 cm (vrstva 2b). Do vrstvy 2b mezi kameny zasahovala promísená bílá (neznámého původu) vrstva 3a, která se nacházela v hloubce již 0,5 m a klesala až do 1 m. Pod ní se nacházela v hloubce 0,8–1 m více méně promísená, místy i souvislá černá vrstva 3b s kameny (neznámého původu – s velkými fragmenty dřev, desek, bohatého organického materiálu a halštatských nálezů). Počátek žluté písčité vrstvy 4 s kameny se nachází v 0,9–1 m. V hloubce 1 m byl u S profilu nalezen vrch kůlové jamky KJ 1 (ø 30 cm) s částečně kompaktním kulem ø 20 cm, který vychází z vrstvy 3b a je zapuštěný do vrstvy 4. V uvedených vrstvách 2 a 3 se nacházely drobné nálezy a velké množství obilovin, které mělo největší koncentrace ve vrstvách 2b a 3. Ve vrstvě 4 již halštatské nálezy nebyly a vrstva je starší. Při začišťování KJ 1 po odběru kůlu v KJ 1 pro dendrochronologii (Tomáš Kyncl – dne 4. září 2020), zahloubené asi 30 cm do vrstvy 4 (celková hloubka 1–1,3 m), byla vyzvednuta kolekce 5 ks štípané industrie, která může souviset s paleolitickým využíváním Předšíně. Sonda č. 4 je nedokončená. Důležitým zjištěním sondy č. 4 je fakt, že i nejnižší betonové části kolektorů neponičily nejvzácnější halštatskou vrstvu 3a–3b a musí být v Předšíně ve větší míře zachována.

Závěr: Ve dnech 13. až 24. července 2020 byly v Předšíně lokality Habrůvka – „Býčí skála“ prozkoumány sondy č. 3 a 4, které obsahovaly halštatské sedimenty. Vrstvy v sondě č. 3 byly intaktní (halštatské). V sondě č. 4 v horní části ve vrstvách 2–3a/3b byly sedimenty překopané (halštatské) a ve vrstvách 3b (halštatská) a 4 (paleolitická?) intaktní. Výzkum naplnil oba cíle – byly zachyceny a zdokumentovány profily s halštatskými vrstvami s nálezy a byly získány vzorky pro přírodovědné analýzy, které se průběžně vyhodnocují. Obě sondy zachytily sled halštatských vrstev přibližně tak, jak je dokumentoval H. Wankel v roce 1872 – vrstvy A (sonda č. 3) – D a jeskynní spraš (sonda č. 4) (Wankel 1882, obr. na str. 383). Výzkum je plánován i na rok 2021.

Literatura

- Golec, M. 2017: *The Phenomenon of the Býčí Skála Cave. Landscape, Cave and Mankind*. Archaeologica Olomucensia, Tomus I. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Golec, M. 2019: *Fenoménu Býčí skála. Krajina, jeskyně a člověk*. Praha: Lidové noviny.

Golec, M., Mírová, Z. v tisku: Halštatská Býčí skála – 153 let přírodovědných analýz. In: P. Bednář a kol.: *Moderní analytická chemie v archeologii*. Olomouc.

Kříž, M. 1892: Die Höhlen in den mährischen Devonkalken und ihre Vorzeit II. *Jahrbuch der Kaiserlich Königlich Geologischen Reichsanstalt* 42, 463–626.

Oliva, M., Golec, M., Kratochvíl, R., Kostřhun, P. 2015: *Jeskyně Býčí skála ve svých dějích a pradějích*. Anthropos 39, N. S. 31. Brno: Moravské zemské muzeum.

Pelíšek, J. 1949: K charakteristice jeskynních sedimentů Býčí skály v Moravském krasu. *Československý kras* 2, 249–254.

Wankel, H. 1868: Schreiben an Herrn Hofrat und Prof. Hyrtl. *Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-Naturwissenschaftliche Classe*, Band 58, Abteilung 1, 7–10.

Wankel, H. 1882: *Bilder aus der Mährischen Schweiz und ihrer Vergangenheit*. Wien: Adolf Holzhausen Verlag.

Summary

In July 2020, trenches No. 3 and 4, which contained Hallstatt Period sediments, were excavated in the Entrance Hall of the Habrůvka – Býčí skála cave in the Moravian Karst (Blansko District). The layers in trench No. 3 (Fig. 9) were intact (Hallstatt Period). In trench No. 4 (Fig. 10) in layers 2–3a/3b, the sediments (Hallstatt Period) that had been previously excavated were partially intact in layer No. 3b (Hallstatt Period) and layer No. 4 (Paleolithic?). The excavation fulfilled both goals – Hallstatt Period profiles with layers and findings were documented, and samples were obtained for scientific analyses, which continue to be evaluated. Both trenches captured a sequence of Hallstatt period layers approximately as H. Wankel documented in 1872 – layers A (trench No. 3) – D and cave loess (trench No. 4) (Wankel 1882, Fig. on pg. 383). Further research is also planned for 2021.

Martin Golec, Zuzana Mírová, Lukáš Kučera,
Radim Kratochvíl, Marek Novák

Holasovice (okr. Opava)

„Dvůr“, parc. č. 387/2.

Platěnická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě.

Lokalizace: S-JTSK – -502707.4, -1080566.58

V březnu 2020 proběhl v prostoru známé polykulturní archeologické lokality (kulturní památka r. č. 31622/8-1379) drobný archeologický výzkum, vyvolaný výstavbou retenční podzemní nádrže na dešťovou vodu. Místo stavby se nachází v nejvýchodnější části návrší, u kamenné ohradní zdi (jež je pravděpodobně pozůstatkem ohrazení novověkého zemědělského areálu). Tato část ostrožny (277 m n. m.) je těsně obtékána řekou Opavou ze severovýchodu (řeka je vzdálena od severní hrany přibližně 30 m) a dnes již zatrubněným potokem Lipinkou z jihu a jihovýchodu (hrana vzdálená cca 20 m).

Stavbou narušená jediná zásobní jáma obsahovala četné zlomky keramiky nálevkovitých pohárů (viz oddíl Eneolit). Jámu do mladšího období nám ale datuje ze dna vytažený typický materiál, náležející platěnické fázi kultury lužických popelníkových polí (např. zdobená miniaturní amfóra).

Literatura

Neuvejeno.

Summary

A Platěnice culture storage pit was discovered during a minor construction project at the “Dvůr” polycultural site in Holasovice (Opava District).

Tereza Tichá Krasnokutská

Horní Moštěnice (okr. Přerov)

„Ostudy“, parc. č. 1014/13.

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2020 byl na katastru obce Horní Moštěnice během preventivní detektorové prospekce realizované pracovníky Muzea Komenského v Přerově zajištěn soliterní kovový nálezu z doby laténské. Místo nálezů se nachází při severovýchodním okraji trati „Ostudy“, na parc. č. 1014/13. Lokalita je situována na severním svahu výrazné terénní vlny na levobřeží říčky Moštěnka. Nadmořská výška polohy činí 210 m. Nalezeným kovovým předmětem je křížovitý závěsek (obr. 11). Celková délka činí 52 mm, šířka horní části je 15,5 mm, šířka křížovitě rozšířené spodní části 11,5 mm, tloušťka je 3,5 mm. Hmotnost předmětu činí 7,986 g. Oválné závěsné očko bylo v horní části přerušeno v důsledku opotřebení. Povrch artefaktu je pokryt světle zelenou oxidací patinou. V horní vějířovitě rozšířené části závěsku stejně jako na dolní obdélné destičce, z níž do stran vybíhají vývalky, se dochovala výzdoba žlutým emaillem. Závěsek původně tvořil ozdobnou součást celokovového ženského laténské opasku, přičemž není vyloučeno, že mohl sloužit jako forma amuletu.

Z přerovského regionu představuje nejbližší analogii k exempláři křížovitěho závěsku z Horní Moštěnice po tvarové stránce téměř shodný závěsek nalezený v roce 2020 na katastru obce Uhřetice (viz níže Uhřetice, okr. Přerov). Za analogický lze označit také křížovitý závěsek původně zdobený emaillem z lokality Chornice 2c v Boskovické brázdě (Vích 2017, 636, 651, obr. 4: 9). Značnou podobnost vykazuje rovněž exemplář křížovitěho závěsku z lokality Staré Zámky v Brně-Líšni (Čižmářová 2012, 192, tab. I: 2). Jako tvarově vzdálenější paralely lze uvést nálezy závěsků z laténské lokality na katastru obce Klenovice na Hané (Čižmář et al. 2008, 126–127, obr. 2: 6) či lokality Těšice (Čižmář et al. 2010, 129, 131, obr. 5: 7).

Laténské osídlení lokality v Horní Moštěnici bylo doloženo již povrchovými sběry D. Kolbingera realizovanými od 70. let 20. století (Kolbinger 2019, 190–191).



Obr. 11. Horní Moštěnice. Bronzový závěsek zdobený emaillem. Foto Z. Schenk.

Fig. 11. Horní Moštěnice. Bronze pendant decorated with enamel. Photo by Z. Schenk.

Literatura

- Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2008: Detektorová prospekce lokalit z doby laténské na Moravě. *Přehled výzkumů* 49, 125–131.
- Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2010: Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2009. *Přehled výzkumů* 51, 125–137.
- Čižmářová, H. 2012: Laténské nálezy z lokality Brno-Líšeň, poloha „Staré Zámky“. In: G. Březinová, V. Varsík (eds.): *Archeológia na prahu histórie. K životnému jubileu Karola Pietu*. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes. Tomus XIV. Nitra: Archeologický ústav SAV, 185–199.
- Kolbinger, D. 2019: *Osídlení východního Kroměřížska v mladší době železné (laténské)*. Katalog všech známých lokalit a nálezů s důrazem na nové poznatky. Hulín: vlastním nákladem Dalibor Kolbinger.
- Vích, D. 2017: Doba laténská v severní části Boskovické brázdy ve světle drobných kovových nálezů. *Archeologické rozhledy* LXIX(4), 629–671.

Summary

An isolated La Tène period bronze pendant decorated with enamel was found by Z. Schenk in 2020 during a metal detector survey in “Ostudy” field (Horní Moštěnice cadastral area, Přerov District).

Zdeněk Schenk

Hostěnice (okr. Brno-venkov)

„Pacholčí“, parc. č. 274/1.

Doba laténská. Depot. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.2370969N, 16.7661728E

V jihozápadní části intravilánu Hostěnic byly v rámci záchranného předstihového výzkumu v dobývacím prostoru lomu Mokrá při detektorové prospekci nalezeny větší štíhlý a menší železný hroty kopí a oštěpu s tulejí a středovým žebrem. K těmto postupně přibýl zlomek kosy, masivní jednobřítý sekáč a velký železný profilovaný kruh/náramek (?), zdobený po obvodu vhloubenou vlnicí. Morfologie artefaktů naznačuje, že může jít o výrobky kovářské dílny z protohistorického období (za posouzení některých předmětů děkuji P. Žákovskému z Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.), u některých však nelze vyloučit ani středověké stáří. Nicméně, tato koncentrace nálezů na omezené ploše (cca 20 × 70 m) v zaniklé raně novověké hostěnické plužině již předem naznačuje, že může jít o soudobé předměty (snad záměrně uložený depot), které mohly být sekundárně rozptýleny až v novověku. V areálu mokerského lomu jde o ojedinělý nález.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

A large slim spearhead with a smaller iron one, a socketed spearhead, a fragment of a scythe, a massive one-edge chisel and a large iron profiled ring, decorated with engraved locoweed along the circumference, were found during a detector survey in Hostěnice (Brno-Country District). The morphology of the artefacts indicates they may be products of a blacksmith's workshop from the protohistoric period although the medieval age cannot be ruled out for some of them. The concentration of the finds on a limited area (c. 20 × 70 m) in a vanished early modern

village field indicates that it may be an intentionally deposited hoard that could have been secondarily scattered in the Modern Period. It is a unique find in this region.

Petr Kos

Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž)

Záhlinice; „Za Školou“, parc. č. 1862/9, 1862/11, 1862/12.

Časná doba laténská (LT A), mladší a pozdní doba laténská (LT C2–D). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 17.48751E, 49.28848N

Ve známé lokalitě „Za Školou“ (Čižmář 2011, Šebela 2016) byla výzkumem prozkoumána jedna kompletní částečně zahloubená chata (polozemnice) z mladší doby železné, orientovaná přibližně ve směru V–Z (viz celkový plán v oddílu Doba bronzová). Ve výplni laténské chaty se uchoval také atraktivní nález fragmentu náramku z kobaltově modrého skla. Ačkoli jsou drobné předměty kvůli své chronologické citlivosti velice dobrými vodičky k přesnému datování, tento konkrétní typ náramku má poměrně široké zastoupení v náleзовých celcích od stupně LT C1 až po oppidální stupeň LT D1. Keramika získaná z výplně polozemnice však postrádá znaky charakteristické pro stupeň LT C1 (kromě jednoho fragmentu s výzdobou v podobě kolků ve tvaru obráceného písmene „C“) a současně nenese pokročilé znaky pro pozdní laténský stupeň LT D1, a bude tedy dle předběžného zhodnocení nálezu mladolaténskému stupni LT C2, který souhlasí s těžištěm výskytu zmíněného náramku. Jako výrazně starší intruze byl v zásypu chaty nalezen také jeden fragment časně laténské keramiky (stupeň LT A) s výzdobou girland provedených kružidlem.

Literatura

- Čižmář, I. 2011: Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 52(1), 162.
- Šebela, L. 2016: Pravěké a časně historické nálezy z katastrálních území Záhlinic a Chrástán. In: Z. Fišer (ed.): *Záhlinice a František Skopalík. Příběh malé vesnice a velké osobnosti (s exkurzy k dějinám obce Chrástany)*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně pro město Hulín, 27–60.

Summary

A semi-sunken hut was examined during the construction of the foundations for new family houses in the “Za Školou” location (Záhlinice cadastral area, Kroměříž District) with a find of a cobalt-blue glass bracelet and pottery from the Late La Tène period.

Miroslav Popelka, Adam Fojtík

Chvalčov (okr. Kroměříž)

Sv. Hostýn, parc. č. 1008.

Mladší a pozdní doba laténská (LT C2–D). Výšinné sídliště. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: po zpracování Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: 49.3785008N, 17.7008922E

V souvislosti s rozšířením pandemie Covid-19 a znepřístupněním poutního místa na sv. Hostýně bylo ze strany investora (Matice Svatohostýnská, z. s.) přistoupeno k dlouho plánované

realizaci opravy vodovodu v předmětné lokalitě pravěkého (kultura popelnicových polí) hradiska a výšinného sídliště z mladší doby laténské. Předmětná trasa vodovodu, vedoucího od chrámu k rozhledně přes centrální zatravněnou část, byla zkoumána již při jeho stavbě v letech 1988–1989 (Čižmářová, Šmíd 1991; Čižmářová 1993). Při nynější rekonstrukci byla šířka skrývky pro manipulační plochu posunuta o cca 2 m k severozápadu a zasaňovala tak do dosud neporušeného terénu. Vzhledem k mělké skrývce bylo původní podloží odkryto jen minimálně, lokálně však bylo možné rozpoznat vyšší koncentrace keramiky a zbytky kulturní vrstvy. V tomto prostoru byla vytyčena obdélná sonda, jejíž průzkum přinesl kolekci materiálu datovatelného rámcově do období kultury lidu popelnicových polí (viz oddíl Doba bronzová) a doby laténské, což odpovídá dosavadním poznatkům o lokalitě. Archeologické objekty se však nepodařilo zachytit. Při detektorové prospekci, provedené na lokalitě během výzkumu, byl v blízkém okolí získán drobný soubor předmětů, mezi nimi dokonce jedna pozdně laténská stříbrná mince – obol typ Staré Hradisko (?).

Literatura

- Čižmářová, J., Šmíd, M. 1991: Rettungsgrabung am Hostýn (Gemeinde Chvalčov, Bez. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1988, 73.
 Čižmářová, J. 1993: Erforschung des Burgwalles am Hostýn (Gemeinde Chvalčov, Bez. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1989, 53–54.

Summary

Minor trial trenching and a detector survey were carried out in connection with the reconstruction of a water pipeline in Sv. Hostýn (Chvalčov cadastral area, Kroměříž District), resulting in a pottery collection and a small assemblage of metal finds including a Staré Hradisko type *obolus* (?).

Miroslav Popelka, Ivan Čižmář

Ivančice (k. ú. Budkovice, okr. Brno-venkov)

Intravilán; č. p. 65, 69, 106.

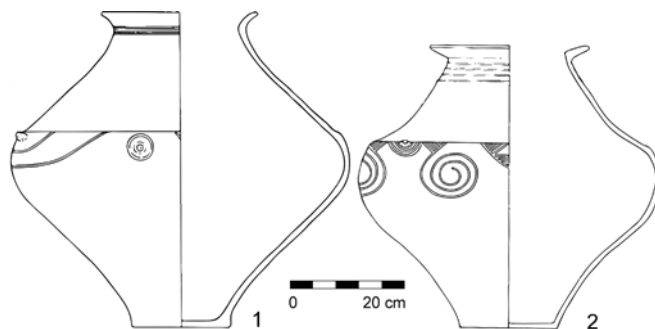
Horákovská kultura. Sídlitě, pohřební areál. Skupina/síť sond. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum, inv. č. 199953–199981.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0741381N, 16.3498706E; 49.0726075N, 16.3479919E

Záchranný výzkum byl vyvolán stavebním záměrem firmy itself, s. r. o., s účelem zavedení kabeláže pro optické sítě. Výkopy byly vedeny v centrální a severovýchodní části intravilánu Budkovice. Doklady halštatského osídlení byly identifikovány na dvou lokacích, vzdálených od sebe asi 220 m. Během výzkumu byly zjištěny čtyři objekty.

První lokaci našli archeologové před domem s č. p. 106. Byly zde identifikovány dvě zahluobené struktury, které byly prozkoumány a dokumentovány v rámci liniových výkopů. Jejich rozsah však zřejmě pokračoval dále pod silnici. Z obou zahluobených objektů (označených H800 a H801) bylo vyzvednuto poměrně velké množství fragmentů keramických nádob a přepálených kostí, pravděpodobně zvířecích. Ze zlomků keramiky získaných z objektu H801 bylo možné rekonstruovat dvě nádoby – amforovitě zásobnice s tuhovaným povrchem a žlábkovanou výzdobou, tvořící geometrické vzory (obr. 12). Tento typ nádob náleží k hrobovému inventáři horákovské kultury, podle charakteru výzdoby jejímu klasickému stupni.

Druhé místo nálezu se nachází v centrální části Budkovice, v ulici jihovýchodně od návsi před domy s č. p. 65 a 69. Zde byly objeveny dvě jámy (pravděpodobně sídlištní), které obsahovaly keramiku, štipanou industrii a zvířecí kosti. Dle fragmentů keramiky náleží obě jámy rovněž horákovské kultuře. Obě struktury byly silně narušeny mladším vrcholně středověkým osídlením (viz oddíl Středověk a novověk).



Obr. 12. Ivančice. Amfory z objektu H801. Kresba K. Čerňavová.

Fig. 12. Ivančice. Amphorae from feature H801. Drawing by K. Čerňavová.

Literatura

- Čerňavová, K. 2020: *Optická přístupová síť Budkovice (Ivančice, okr. Brno-venkov)*. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. MTX202000491. [cit. 2021-04-21]. Uloženo: Archiv náleзовých zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202000491>.

Summary

Four features of the Horákov culture were discovered during a rescue excavation in Ivančice (Budkovice cadastral area, Brno-Country District). According to the pottery finds (characteristic amphorae), two of the features could be described as graves.

Alžběta Čerevková, Katarína Čerňavová

Klentnice (okr. Břeclav)

Soutěska.

Doba halštatská, doba laténská. Neurčený areál. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., přír. č. 02/2021.

Lokalizace: S-JTSK: -599553 -1197506; -599591 -1197494; -599627, -1197360

Při výkopu pro podzemní vedení elektrického napětí (dále viz oddíl Doba bronzová, Klentnice a Pavlov) byly nalezeny také keramické fragmenty z doby halštatské a ojediněle z doby laténské. Nálezy pocházejí pouze ze svrchní vrstvy, zahluobené objekty zde nebyly objeveny.

Literatura

Neuveveno.

Summary

Pottery fragments from the Hallstatt period and, sporadically, the La Tène period, were found during digging for an underground power line in Soutěska (Klentnice cadastral area, Břeclav District).

Kristína Piačková, František Trampota

Kojetín (okr. Přerov)

„U Křenovické lávky“, parc. č. 1818/21.

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o., inv. č. A 18689.

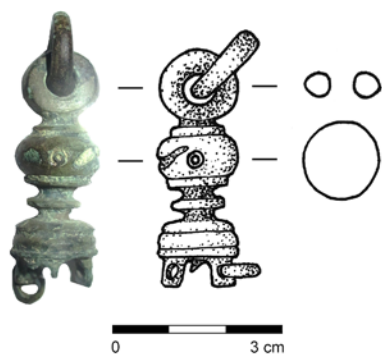
Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2016 nalezl spolupracovník Muzea Komenského v Přerově, p. o., Miroslav Komínek v trati „U Křenovické lávky“ na parc. č. 1818/21 při jihozápadním okraji katastru Kojetína bronzový bohatě profilovaný lité články opasku z doby laténské (obr. 13). Horní část článku je tvořena vývalkem zdobeným třemi vyběhými soustřednými kroužky a trojicí šikmých rýžek, vyplněných původně emaillem. Tato část je zakončena masivním okem, ve kterém je umístěn bronzový kroužek se zúženými konci. Spodní část článku ve tvaru nízké, mírně kuželovité podstavy byla původně opatřena na obvodu třemi obdélními destičkami s otvory, z nichž se dochovaly pouze dvě. Původně rozřad'ovaly trojici řetízku spojujících jednotlivé kovové články opasku, čemuž napovídá subtilní očko řetězu zachované v jedné z destiček. Obě hlavní části bronzového článku jsou vzájemně spojeny plasticky zdobeným krčkem. Délka článku činí 43 mm. Maximální šířka v místě vývalku a kuželovité podstavy je 15 mm.

Popisovaný bronzový předmět byl koncovým článkem honosného opaskového řetězu. Původně plnil funkci rozřad'ovače řetízku a současně jedné strany spínadla. Kojetínskému exempláři se nejvíce blíží koncový článek závěsu, který je součástí bronzového laténské opasku, jenž byl v roce 2016 nalezen na katastru obce Hluboké u Kunštátu, či koncovému článku z lokality Ráječko (Jarůšková, Čižmář 2016, 238; Čižmář, Jarůšková, 2019, 386–387, obr. 8).

Poměrně častý výskyt nálezů jednotlivých článků kovových opasků v oblasti středního Pomoraví naznačuje, že mohly být vyráběny laténskými kovolitci v areálu obchodně-industriálního centra v Němčicích již ve stupni LT C2 (Čižmář, Kolníková 2006, 264, obr. 5).

Nadmořská výška polohy činí 200 m. Lokalita se nachází jižně od železniční trati na levém břehu vodoteče, zvané Rybníční potok, která je levostranným přítokem říčky Haná. Osídlení lokality „U Křenovické lávky“ a sousední tratě „Babiny“ v době laténské poprvé prokázaly povrchové sběry provedené v 50. letech 20. století. V roce 2002 proběhla na lokalitě revizní povrchová prospekce, která upřesnila polohu laténské sídliště (Hlava 2002, 63–66; Drechsler 2009, 29). V letech 2012 a 2013 byly na lokalitě zachyceny dva soubory železných předmětů, které pocházejí z porušených laténských žárových hrobů (Čižmářová 2017, 186–187). V posledních letech je na lokalitě realizována prospekce v rámci projektu „Preventivní archeologie na území Olomouckého kraje“.



Obr. 13. Kojetín. Koncový článek závěsu keltského opasku. Kresba P. Holcová, foto Z. Schenk.

Fig. 13. Kojetín. End suspension segment of a Celtic chain-belt. Drawing by P. Holcová, photo by Z. Schenk.

Literatura

- Čižmář, I., Jarůšková, Z. 2019: Nález keltského řetězového opasku z Kunštátu (okr. Blansko). In: *Sedem kruhů Josefa Bujnu*. Studia Historica Nitriensia 23, Supplementum 2. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 177–191.
- Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.
- Čižmářová, J. 2017: *Keltská pohřebiště na Moravě. Okresy Hodonín, Kroměříž, Olomouc, Opava, Prostějov, Přerov, Uherské Hradiště, Zlín*. Brno: Moravské zemské muzeum.
- Drechsler, A. 2009: Osídlení katastru města Kojetína v prehistorii a raném středověku. In: F. Řezáč, H. Svačinová, J. Šírek (eds.): *Kojetín v proměnách času (1233–2008)*. Sborník. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 19–36.
- Hlava, M. 2002: Poznámky k laténskému hrobu z Kojetína. *Archeologie Moravy a Slezska* II, 63–66.
- Jarůšková, Z., Čižmář I. 2016: Hluboké u Kunštátu (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 58(1), 238.

Summary

A bronze end suspension segment of a Celtic chain-belt was found in 2016 by M. Komínek during a metal detector survey in “U Křenovické lávky” field (Kojetín cadastral area, Přerov District), which can be dated to the La Tène period, stage LT C2.

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Kostelec na Hané (okr. Prostějov)

Ul. Pod Kosířem; „Panský dvůr“.

Platěnická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 310.746–310.855.

Lokalizace: S-JTSK: -561669.84, -1128593.17

Ve dnech 5. listopadu 2019 až 29. června 2020 byl realizován průběžný archeologický dohled při stavbě „Úpravy MK v ulici Pod Kosířem v Kostelci na Hané“. V jeho rámci bylo zachyceno narušení archeologické situace, která vyžadovala provedení záchranného archeologického výzkumu. V trase rekonstruované komunikace byl skrývkou dotčen halštatský sídlištní objekt, který lze interpretovat jako zemnici či spíše suterén nadzemní



Obr. 14. Kostelec na Hané. Zemnice/suterén nadzemní srubové stavby z doby halštatské. Foto Pavel Fojtík.

Fig. 14. Kostelec na Hané. Sunken hut/log house basement from the Hallstatt period. Photo by P. Fojtík.

srubové stavby (obr. 14). Bohatá kolekce archeologického materiálu z jeho výplně umožňuje přesnější datování do platěnické kultury stupně Ha D2. Jedná se tak o další cenný doklad intenzivnějšího osídlení dnešního jádra města Kostelec na Hané ve starší době železné (starší nálezy přehledně Šmíd 2004; z novějších zjištění např. Fojtík 2015).

Literatura

Fojtík, P. 2015: Kostelec na Hané (okr. Prostějov), ulice Pod Kosířem a Jakubské náměstí. *Přehled výzkumů* 56(1), 203.

Šmíd, M. 2004: Pravěké a raně historické osídlení katastru města Kostelec na Hané. *Střední Morava* 19, 58–99.

Summary

A continuous watching brief took place in 2019 and 2020 during the “Adjustment of the Pod Kosířem local road” construction project (Kostelec na Hané cadastral area, Prostějov District). The soil stripping that took place affected a Hallstatt feature that can be interpreted as a sunken hut or, more likely, the basement of a ground-level log house. A rich collection of archaeological material from its fill enables more precise dating to the Ha D2 sub-period of Platěnice culture.

Pavel Fojtík

Kralice na Hané (okr. Prostějov)

Průmyslová zóna města Prostějova – Kralický háj, parc. č. 350/93.

Platěnická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 310.559–310.690.

Lokalizace: S-JTSK: -555586.83, -1134779.87

Ve dnech 15. dubna až 15. května 2020 proběhl v areálu společnosti Žaluzie NEVA, k. ú. Kralice na Hané, okr. Prostějov, drobný záchranný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou školícího centra (Fojtík 2020). Rozsah a metoda odkryvu byly limitovány blízkostí říčního toku Valové, která výrazně ovlivnila půdní poměry v místě stavby. Pět sond položených na dotčené ploše potvrdilo očekávanou výraznou vrstvu splachů, dosahující místy mocnosti až 85 cm. Tato obsahovala zlomky keramiky korespondující s osídlením v této části prostějovské průmyslové zóny, v našem případě konkrétně kultury s lineární keramikou, kultury s moravskou malovanou keramikou a platěnické kultury. Podařilo se však zachytit i dvě konkrétnější archeologické situace. Jednou z nich je výrazná sloupová jáma, vyplněná vedle střepů z keramických nádob zmíněné kultury platěnické především většími kusy mazanice (vypálené hlíny/omítky ze stěn nadzemní stavby kúlové konstrukce).

Literatura

AMČR: Záznám M-202001346 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Fojtík, P. 2020: Kralice na Hané 2020. „Novostavba školícího centra žaluzie NEVA“, č. akce 423/20. Rkp. náleznové zprávy č. j. 464/20.

Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

A minor rescue excavation took place on the premises of the Žaluzie NEVA company, Kralice na Hané cadastral area (Prostějov District) in the spring of 2020. Although the extent and

method of the excavation were limited by the proximity of the River Valová, demonstrable traces of intensive Hallstatt occupation were repeatedly detected at the site.

Pavel Fojtík

Kuřim (okr. Brno-venkov)

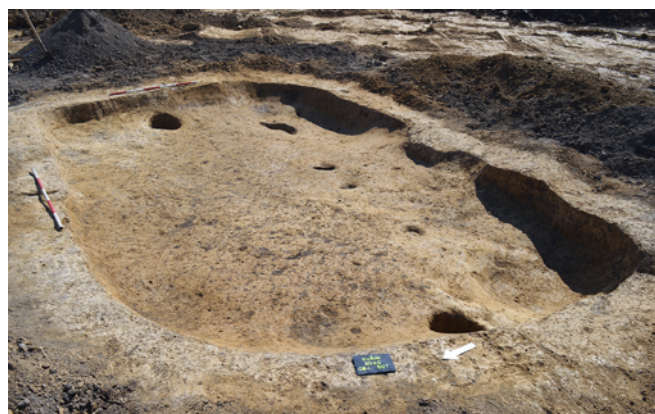
„Záhoří“, parc. č. 3062/32–3062/34, 3062/38, 3062/39.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -601430.22, -1147778.65; -601308.64, -1147818.09; -601402.73, -1147937.71; -601481.57, -1147874.88

V březnu a dubnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 3062/32–3062/34, 3062/38, 3062/39 v severozápadním úseku polní trati „Záhoří“ v souvislosti s plánovanou první etapou výstavby „Obytného souboru Kuřim Záhoří“ (viz oddíl Eneolit). Druhá zjištěná etapa osídlení lokality spadá do doby laténské a je reprezentována především devíti základy charakteristických chat obdélníkového až oválného půdorysu s podlahou částečně zapuštěnou pod úroveň terénu a s nosnou kúlovou konstrukcí (obr. 15).



Obr. 15. Kuřim. Půdorys chaty. Foto M. Přichystal.

Fig. 15. Kuřim. Hut ground plan. Photo by M. Přichystal.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation took place in the spring of 2020 in the north-western part of “Záhoří” field in connection with the planned construction of a residential complex. The second occupation phase at the site dating to the La Tène period is primarily represented by nine foundations of characteristic huts ranging from rectangular to oval layouts with the floor partially sunken below the level of the terrain and a post load-bearing structure.

Michal Přichystal

Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc)**Nasobůrky; „Pod Silnicí“, parc. č. 44/5.**

Doba halštatská, doba laténská. Sídliště, pohřby. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -560413.98, -1109252.43

Záchraný archeologický výzkum v Litovli-Nasobůrkách byl vyvolán na základě připravované stavby provozního objektu firmy Technotrade, spol. s r. o. Městská část Nasobůrky se nachází na jihozápadním okraji města Litovel. Lokalita je situována v trati „Pod Silnicí“, s nadmořskou výškou dosahující 233 m. V prostoru zkoumané plochy byly již v minulosti provedeny povrchové sběry, během kterých byl získán keramický materiál datovaný do období latěnu LT B–C (Faltýnek 2010, 211).

Už během archeologického dohledu nad stavebními pracemi byla během skrývky stavební parcely identifikována kulturní vrstva dokládající sídelní aktivity z období latěnu. Zachycená kulturní vrstva se nacházela v severní části stavební parcely, kde vymezovala prostor o rozměrech 16 × 22 m. Záchraný archeologický výzkum byl po dohodě s investorem zahájen dne 17. 2. 2020. Jako metoda výzkumu byla zvolena šachovnicově kopaná čtvercová síť o celkovém počtu 20 čtverců s rozměry 4 × 4 m. Kulturní vrstvu (kontext 106) lze charakterizovat jako tmavě hnědou prachovou hlínu, prostoupenou četnými, nejčastěji středně velkými fragmenty keramiky, mazanice, kostí, uhlíků a kamenů. Uložení dosahovala mocnosti v rozmezí od 0,2 do 0,6 m, nasedající na geologické podloží tvořené světle žlutým jílem (kontext 101).

Po ukončení exkavace kulturní vrstvy (kontext 106) ve čtvercích č. 1, 3–9, 12–14, 16–19 a jejich následné kresebné a fotografické dokumentace, bylo přistoupeno k exkavaci zahloubených sídlištních objektů zachycených v úrovni geologického podloží. Výsledně bylo prozkoumáno celkem 24 zahloubených objektů zastoupených výkopy sloupových jamek, jam neurčité funkce, žlábků a polozemnic. Výkop polozemnice č. 509, zachycený v prostoru čtverců č. 8, 9, 13, 14, měl v půdorysu nepravidelný obdélný tvar dosahující rozměrů 4 × 7 m s pravidelnými příčnými stěnami, které navazovaly na pravidelnou rovnou podlahu. Polozemnice byla orientována přibližně ve směru východ–západ se vstupem zachyceným v jižní části objektu. Vstup do polozemnice dokládají celkem dva schody vytvářené u severní stěny z geologického podloží (kontext 103). Ve vnitřním prostoru polozemnice se v podlaze nacházely výkopy sloupových jamek č. 510–513, 529, umístěné přibližně ve středové ose, tvořící tak podélnou hlavní osu střechy. Polozemnice se pak dále nacházela v superpozici s výkopem polozemnice č. 522, zachyceným společně s jámami č. 520, 521 v západní části objektu.

K dalším zajímavým objevům náleží doklad funerálních aktivit, doložených celkem šesti žárovými hroby z období halštatu. Hrobové jámy se koncentrovaly ve východní části zkoumané plochy. Většina hrobů byla zachycena v úrovni geologického podloží bez výkopu hrobové jámy, kterou se podařilo zachytit pouze u hrobu H6. Výbava hrobů byla tvořena jednou až sedmi keramickými nádobami, z nichž vždy jedna byla použita jako urna sloužící k uložení kremace.

Literatura

Faltýnek, K. 2010: Litovel (k. ú. Nasobůrky, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 52(1), 211.

Summary

A rescue excavation in “Pod Silnicí” in Litovel (Nasobůrky cadastral area, Olomouc District), uncovered a La Tène settlement on

the geological bedrock level. Altogether, 24 features were examined, which were comprised of posthole trenches, pits of an uncertain function, a trench and a semi-sunken hut. Other notable discoveries include the evidence of funeral activities documented by a total of six cremation graves from the Hallstatt period.

Vít Hadrava

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)**„Svárov“, parc. č. 588, 1326/1, 1326/3.**

Doba halštatská – laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -550060.8, -1149622.3; -550049.16, -1149621.77; -550038.04, -1149727.6; -550051.27, -1149726.54

V únoru 2020 prozkoumali pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., plochu budoucí komunikace k rodinným domům a parcelu stavby RD (parc. č. 1326/3). Lokalita je umístěna na mírném svahu obráceném k jihu nad Měrovickým potokem v nadmořské výšce 198–200 m. V cestě dlouhé 92 m a široké 7 m bylo prozkoumáno 16 archeologických objektů datovaných do lengyelské kultury, doby bronzové, halštatské a laténské (viz také oddíly Eneolit a Doba bronzová).

Archeologické objekty umístěné v jižní části lokality jsou datovány do doby halštatské a laténské. Mimo mělké jámy byly zachyceny pozůstatky dvou mělce zahloubených chat s plochým dnem a sloupovými jamkami pocházejícími z konstrukce stěn a střechy. Zajímavý je i nálezy laténské hrnčířské pece s propadlým roštěm a značným množstvím keramiky (zásobnice).

Literatura

AMČR: Záznám M-202100223 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

AMČR: Záznám M-202100303 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A road to family houses in the Měrovice nad Hanou cadastral area (Přerov District) was archaeologically investigated in February 2020, which detected the remnants of storage pits, huts and a pottery kiln from the Hallstatt and La Tène periods.

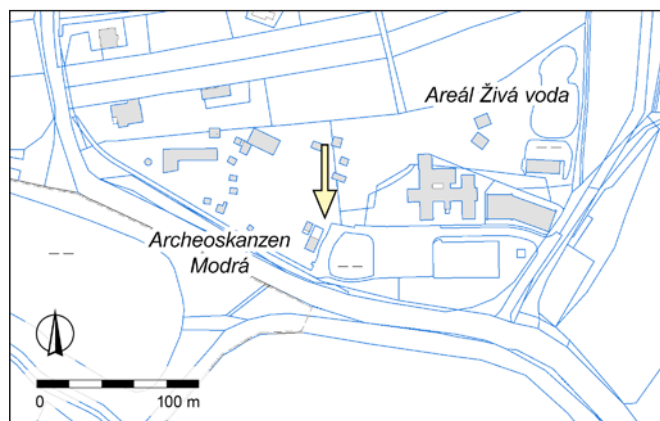
Marek Kalábek

Modrá (k. ú. Modrá u Velehradu, okr. Uherské Hradiště)**Ul. Hradištěská; „Hrubý díl“, parc. č. 1532/1.**

Doba halštatská – laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum Brno – Centrum slovanské archeologie.

Lokalizace: S-JTSK – -541199.45, -1176903.43

Záchraný archeologický výzkum, vyvolaný plánovanou stavbou tělesa repliky velkomoravského opevnění, začal v dubnu 2020. V jihovýchodní části Archeoskanzeny Modrá (obr. 16) byly po skrytí zatravněného humusu na ploše o výměře 15 × 5 m identifikovány dva sídlištní objekty. Objekt 1/2020 měl charakter těžební jámy (hliníku) nepravidelného půdorysu, zjištěny byly pouze SV a JZ hrany sídlištní jámy. Vzhledem k záchranné povaze výzkumu zůstal zbytek objektu zakonzervován v přilehlém terénu.



Obr. 16. Modrá. Lokalizace záchranného archeologického výzkumu. Český úřad zeměměřický a katastrální; upravil J. Langr.

Fig. 16. Modrá. Localisation of the rescue excavation. State Administration of Land Surveying and Cadastre; modified by J. Langr.

Uvedená sídlištní jáma byla na severozápadní straně v superpozici s menším sídlištním objektem oválného půdorysu (obj. 2/2020), z nějž se dochovala jen jeho spodní část. Z obou jam byl získán materiál předběžně datovatelný do přelomu pozdně halštatského a časně laténského období. Nalezené archeologické situace v dané lokalitě navazují na výzkumná období, jejichž počátky spadají do konce 90. let 20. století. Od té doby proběhla v areálu modranského archeoskanzenu a jeho blízkém okolí řada zjišťovacích archeologických výzkumů. Ty zde kromě pozdně halštatské a časně laténské periody potvrdily i doklady osídlení z pozdní doby římské, doby středohradištní, a rovněž i období mladohradištního (např. Galuška 2002; Vaškových, Menoušková 2003; Zeman 2009).

Literatura

- Galuška, L. 2002: Deset let archeologických výzkumů Moravského zemského muzea v oblasti Starého Města (1992–2001). *Přehled výzkumů* 43, 51–69.
- Vaškových, M., Menoušková, D. 2003: Nové poznatky k osídlení Uherskohradištska. *Slovácko* XLIV (2002), 93–112.
- Zeman, T. 2009: Nové germánské sídliště v Modré u Velehradu. *Zborník Slovenského národného múzea CIII, Archeológia* 19, 271–282.

Summary

A rescue excavation took place in the Modrá archaeological open-air museum (Modrá u Velehradu cadastral area, Uherské Hradiště District) in April 2020. Two features from the Late Hallstatt or the Early La Tène period (Ha D – LT A) were excavated. The archaeological contexts that were discovered form part of an Iron Age settlement that was detected at the site in the 1990s.

Jakub Langr

Mokrý-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov) „Dlouhé Kopaniny“, parc. č. 966/111-113.

Doba halštatská. Výšinné sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2257397N, 16.7472108E

V další etapě výstavby obytného souboru RD Kopaniny na návrší „Dlouhé Kopaniny“ v obci Mokrý-Horákov proběhla roku 2020 skrývka ornice pro výstavbu posledních obytných objektů v jihovýchodní až východní části stavební plochy; tentokrát šlo

o větší RD a úpravy výhybných zářívů na obslužné komunikaci. V této souvislosti se podařilo prozkoumat dalších asi 50 objektů z doby halštatské, které náležely k hrazenému areálu zachycenému na lokalitě v minulých letech (Kos 2019). Nově odkryté situace dokládají existenci dalšího hrazeného areálu a areálu nehrazeného. Z menší zemnice byly získány zlomky nedokonalé vyžíhaného vápence a hrudky „vápna“, které mohou být považovány v souvislosti se shlukem pecí a ohnišť nejistého účelu zcela hypoteticky za doklad cílené produkce páleného vápna v době halštatské. Další nálezy rudniny (limonit-goethit) jenom doplňují již dříve zjištěné situace z areálu hrazeného dvorce, kde mohla být koncentrována také surovina vhodná k výrobě červených barviv a redukci surového železa, exploatovaná z nedalekého prostoru Moravského krasu (Mokerské plošiny).

Literatura

- Kos, P. 2019: Mokrý-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 236–237.

Summary

Topsoil stripping within the next stage of the construction of the Kopaniny family house residential complex on “Dlouhé Kopaniny” hill (Mokrý u Brna cadastral area, Brno-Country District) took place in 2020. About 50 more features from the Hallstatt period were investigated within this excavation stage, which belonged to an enclosed area detected at the site in previous years (Kos 2019). The newly uncovered contexts document the existence of another enclosed complex and a non-enclosed complex.

Petr Kos

Mořice (okr. Prostějov)

„U Můstku“.

Střední doba laténská (LT B–C1). Pohřebiště/hřbitov. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Začátkem roku 2020 oznámil pan Ivo Chytil nález několika částí bronzového nánožníku (obr. 17) na poli nacházejícím se západně od obce Mořice. Z mírného severně orientovaného svahu vybíhá terénní vlna, která byla narušena hlubokou orbou. Charakter nálezů a stav jeho zachování naznačoval, že by se mohlo jednat o nedávno rozrušený hrob, a proto přistoupili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., (ÚAPP Brno) k ověřovací prospekci realizované spolu s dlouhodobými spolupracovníky s detektory. Výsledkem byl nález dalších částí pocházejících pravděpodobně ze dvou bohatě zdobených nánožníků,



Obr. 17. Mořice. Fragment nánožníku zdobeného plastickým ornamentem. Foto J. Hajná.

Fig. 17. Mořice. Fragment of an anklet decorated with a plastic ornament. Photo by J. Hajná.

datovaných do závěru období plochých keltských pohřebišť, a několika dalších předmětů signalizujících přítomnost sídlištní komponenty doby laténské.

V měsíci září pak pracovníci ÚAPP Brno a Moravského zemského muzea provedli v místě největší koncentrace nálezů sondu za účelem případného zachycení pozůstatků samotného hrobu. Kromě několika nevýrazných sídlištních, objektů datovaných do pravěku, byla odkryta obdélná hrobová jáma se zaoblenými rohy (obr. 18). V hloubce 0,8 m pod podloží byla na zádech hlavou k severu uložena kostra muže ve věku asi 50 let. Na levém předloktí byl navlečen jednoduchý bronzový náramek, na pravé paži kosti železný nápažník. V oblasti torza trupu byly zjištěny dvě železné spony, patrně obě s velkou kuličkou na patce. Předměty ze železa, stejně jako samotný skelet, se nacházely v důsledku nepříznivých půdních podmínek ve značně fragmentárním stavu. Na základě nevýrazné výbavy lze hrob pravděpodobně zařadit do stupně LT B2.

V průběhu výzkumu se sice nepodařilo najít původní hrob, z něhož dvojice nánožníků mohla pocházet, byla však jednoznačně prokázána přítomnost dosud neznámého keltského pohřebiště o dvou a více hrobech, v jehož blízkosti se nacházelo také sídliště. Podle dosud učiněných nálezů lze sídliště datovat přibližně do stupňů LT C1–C2, podobně jako nedalekou centrální aglomeraci v Němčicích nad Hanou, a je možné, že bylo alespoň částečně využíváno v jeden časový horizont spolu s nově objeveným pohřebišťem.



Obr. 18. Mořice. Kostrový hrob ze střední doby laténské. Foto I. Čižmář.

Fig. 18. Mořice. An inhumation grave from the Middle La Tène period. Photo by I. Čižmář.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Mr. I. Chytil found fragments of a massive bronze anklet from the La Tène period in the “U Můstku” location (Mořice cadastral area, Prostějov District) during a detector survey. A further detector survey carried out there based on this find discovered other components of the anklet. Moreover, a trial trench was dug in the place of the highest concentration of finds, uncovering the inhumation grave of an elderly male from the La Tène period. Based on the grave goods, the burial site can be dated to the LT B2 sub-period.

Ivan Čižmář, Hana Čižmářová, Miroslav Popelka

Náměšť na Hané (okr. Olomouc)

„Džbán“, parc. č. 655/1.

Platěnická kultura. Depot. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o., inv. č. 33/2020-101-1 – 33/2020-101-1.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V červenci 2020 byl v lese západně od obce nalezen depot čtyř železných nástrojů. V hloubce 0,35 m byly na sobě uloženy: kosa, sekera s raménky, dláto s tulejkou a šídlo. Předměty datujeme rámcově díky sekerě s raménky do doby halštatské (HaC–HaD; podle Hlava 2002, 126).

Literatura

Hlava, M. 2002: Nové halštatské nálezy z hradiska u Křenovic (okr. Přerov). *Pravěk* Nová řada 12/2002, 121–132.

Summary

An iron tool hoard (scythe, shouldered axe, socketed chisel and stitching awl) dated to the Hallstatt period was found west of Náměšť na Hané (Olomouc District) in 2020.

Marek Kalábek, Pavel Duřpek

Olomouc (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)

„Za Křenkovým“, parc. č. 533/6.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5715356N, 17.2406542E

V průběhu měsíce května 2020 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc, p. o., záchranný archeologický výzkum polykulturní lokality na budoucích stavbách infrastruktury v Olomouci-Slavoníně (parc. č. 533/6). Lokalita se nachází na mírném svahu orientovaném směrem k východu s nadmořskou výškou zhruba 210 m. Na skryté ploše bylo prozkoumáno pět sídlištních objektů datovaných do kultury lengyelské, doby bronzové a laténské.

Literatura

AMČR: Záznam M-202005001 [cit. 2021-03-22]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

A rescue excavation was carried out in “Za Křenkovým” field (Slavonín cadastral area, Olomouc District), in May 2020. Five features were excavated and dated to the Eneolithic (Lengyel culture), Bronze Age and La Tène period.

Lukáš Šín, Marek Kalábek

Pavlov (k. ú. Pavlov u Dolních Věstonic, okr. Břeclav) Děvín.

Doba halštatská, doba laténská. Hradiště. Vertikální řez.
Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Regionální muzeum
v Mikulově, p. o., přír. č. 01/2021.

Lokalizace: S-JTSK – -598990 -1197123; -598959 -1197272; -599371 -1197521;
-599479 -1197481; -599538 -1197513; -599535, -1197515

Archeologický výzkum byl proveden v souvislosti s výměnou elektrického vedení k vysílači na Děvíně. Bližší informace k výzkumu jsou popsány v oddíle Doba bronzová.

Nejvýznamnějším nálezem z halštatu je objev opevňovacího příkopu těsně nad útesem spadajícím do Soutěsky. Zde byl prozkoumán a zdokumentován zásep s četnými nálezy horákovské keramiky, zvířecích kostí, mazanice, uhlíků a jedné kompletní zrnotěrky. I přes to, že výkop pro vedení elektrického napětí proběhl víceméně kolmo na příkop, žádné další stopy opevňovacích struktur (val) zde zjištěny nebyly.

Laténské nálezy mají charakter ojedinělých keramických fragmentů, které byly objevovány na různých místech hradiště. Byla zde nalezena keramika jak z časného latěnu, tak i z pozdějšího období.

Mimo zjištěný příkop zde nebyly nalezeny žádné zahloubené archeologické objekty, další halštatské i laténské nálezy pocházejí pouze z povrchové vrstvy.

Literatura

Golánová, P., Navrátil, A. 2017: The Pálava Hills during the La Tène period. In: J. Kysela, A. Danielisová, J. Militký (eds.): *Stories that made the Iron Age*. Praha: Institute of Archaeology CAS; Charles University, Faculty of Arts, 393–409.

Peška, J. 1997: Nové poznatky o hradišcích z doby popelnicových polí na Pavlovských vrších. *Přehled výzkumů 1993–1994*, 87–93.

Říhový, J. 1959: Opevněné osady lidu velatické kultury na Pavlovských vrších na jižní Moravě. *Přehled výzkumů 1956*, 73.

Summary

A ditch with a fill from the Hallstatt period was discovered during the replacement of an underground power line in “Nad Soutěskou” field in Děvín (Pavlov u Dolních Věstonic cadastral area, Břeclav District). More Hallstatt pottery was found predominantly in the wider neighbourhood of the ditch; La Tène pottery was sporadically found in various places at the hillfort.

Kristína Piačková, František Trampota

Pavlovice u Přerova (okr. Přerov)

„Přední příčky“, parc. č. 875/145.

Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2016 byla provedena povrchová prospekce v poloze „Přední příčky“ (parc. č. 875/143) při jihozápadní hranici katastru obce Pavlovice u Přerova se sousedním katastrálním územím obce Tučín. Prospekci se podařilo lokalizovat dosud neznámé stopy osídlení z doby laténské.

Nová archeologická lokalita se nachází při jižním okraji Moravské brány při úpatí Kelčské pahorkatiny, na pravém břehu bezejmenné vodoteče. Nadmořská výška v okolí se pohybuje

mezi 254–256 m. V rámci průzkumu byly vedle malého souboru zlomků grafitové laténské keramiky získány dva výraznější artefakty. V prvním případě se jednalo o bronzový kroužek o průměru 15 mm, který byl původně součástí opasku. Dále byl nalezen větší fragment skleněného čtyřžebrového náramku tmavě modročerného zabarvení (obr. 19). Náramek tvoří dvě dominující a dvě okrajová hladká podélná žebra. Středová jsou vyšší a širší a po stranách jsou lemovaná nižšími a užšími. Dvojice středových žebříků náramku je na povrchu zdobena výraznou vlnicí z bílého a žlutého skleněného vlákna. Náramek byl vyrobený z kvalitního kompaktního skla. Rozměry torza náramku jsou následující: vnitřní průměr 75 mm, délka 54 mm, šířka 14 mm, výška 7 mm. Podle typologie vyčleněné T. E. Haevernickovou můžeme nalezený exemplář z Pavlovic přiřadit k typu Haevernick 7c a lze jej rámcově datovat do stupně LT C2 (Haevernick 1960, 53, Taf. 5, 17). Tento typ náramku není v Evropě příliš rozšířen. Na našem území je znám například z lokalit Brno-Líšeň, Pasohlávky, Staré Hradisko či Stradonice (Čižmářová 2011, 15). Řada exemplářů byla nověji zaznamenána v rozsáhlém souboru laténských skel z lokality Němčice nad Hanou (Venclová 2016, 47–48). Další zlomky náramků typu Haevernick 7c byly nejnověji zdokumentovány mezi nálezy z Ostrožské Lhoty a Ostrožské Nové Vsi (Čižmářová 2017, 58–59, obr. 2: 8, 9). Na Přerovsku zaznamenáváme výskyt tohoto konkrétního typu skleněného náramku vůbec poprvé.



Obr. 19. Pavlovice u Přerova. Skleněný náramek. Foto Z. Schenk.

Fig. 19. Pavlovice u Přerova. Glass bracelet. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Čižmářová, H. 2011: *Vybraná sídliště z doby laténské ve východní části Brněnska* [online]. Rkp. magisterské diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Archiv závěrečných prací Masarykovy univerzity [cit. 2021-04-19]. Dostupné z <https://is.muni.cz/th/k6524/>.

Čižmářová, H. 2017: Kolekce laténské skla ze sbírky Libora Ježka v Muzeu v Ostrožské Lhotě (okr. Uherské Hradiště). *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales CII*(1), 55–62.

Haevernick, T. E. 1960: *Die Glasarmringe und Ringperlen der Mittel- und Spätlatènezeit auf dem europäischen Festland*. Bonn: Rudolf Habelt Verlag.

Venclová, N. 2016: *Němčice and Staré Hradisko. Iron Age glass and glass-working in Central Europe*. Praha: Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

Summary

Two distinct artefacts were found during a surface survey in “Přední příčky” field (Pavlovice u Přerova cadastral area, Přerov District) – a metal ringlet, originally part of a belt, and a glass bracelet, type 7c according to the typology by T. E. Haevernick (1960). The bracelet can be dated to the La Tène period (LT C2).

Zdeněk Schenk, Kateřina Dlouhá

Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž) Počenice; areál zemědělského družstva – jižní část; parc. č. 1723/1.

Mladší a pozdní doba laténská (LT C2–D). Sídliště specializované komunity. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Mimo sídliště z doby bronzové prozkoumané částečně v severní části areálu zemědělského družstva v Počenicích (viz oddíl Doba bronzová) bylo v jeho jižní části doloženo sídliště mladší doby laténské, u něhož lze s jistotou tvrdit, že zde probíhala specializovaná řemeslná výroba, a to navíc v uzavřeném a semknutém okrsku, který byl od residenčních staveb oddělen volným prostorem (obr. 20). Ve východní a jihozápadní části stavby byly částečně prozkoumány dvě zahlobené chaty (K500, K503), orientované přibližně ve směru V–Z. U jedné z nich (K503) byl zjištěn konstrukční prvek ve formě kúlové jámy ve středu kratší strany, a byla v ní nalezena také železná spona středolátné konstrukce. Jihovýchodně od centrální jámy pro vsakovací vak byl prozkoumán menší oválný sídlištní objekt (K502), který ve své výplni poskytl v hojnější míře mazanici.

Zbylé objekty (K504–K508) tvořily tzv. „řemeslnický areál“, dislokovaný v západní polovině centrální stavební jámy pro vsakovací vak. Ve třech z těchto objektů (K504–K506) byla zjištěna pyrotechnologická zařízení, v některých objektech dokonce vícečetná (u některých z nich je možné uvažovat o jejich užití jako „výhňových pecí“ reprezentujících kovářskou výrobu a zpracování železa do formy finálních produktů), projevující se kruhovými propáleninami v jejich dnech. Jediný rozměrnější objekt, postrádající přímé doklady pro existenci otopného zařízení (K507), měl parametry částečně zahlobené chaty s dvěma kúlovými jámami v kratších stranách, orientovaný ve směru S–J, a ostatní objekty ho obklopovaly z jižní, západní a severní strany. Interpretace nerozměrného oválného objektu K508, nacházejícího se mezi objekty K506 a K507, jehož výplň neposkytla žádný materiál, není zcela zřejmá. Většina výrobních objektů byla patrně přestřešená. S jistotou to lze tvrdit o objektu K505 s dvojicí hlubokých kúlových jam v kratší ose a doprovodnými jamkami při východní stěně (zde je možno předpokládat vstup do objektu). V objektu K504 byly stopy po konstrukci zachyceny při severovýchodním obvodu.

Sídliště je možné jako celek datovat do trvání stupňů LT C1 a LT C2. Za nejstarší prvky lze považovat zlomky keramiky s kolky v podobě obrácených C a železnou sponu středolátné konstrukce, které spadají ještě do stupně LT C1. Těžiště osídlení však patrně náleží následujícímu stupni LT C2, kam lze řadit zlomky bronzových opasek nebo zlomky kotlovitých mís (nejméně 3 ks), které jsou zastoupeny v materiálu z nedalekých Němčic nad Hanou. Hojně se zde také vyskytuje nepravidelné, rozpadavé nebo přerušované hřebenování, které je známkou datace do mladších period doby laténské. Za nejmladší prvky pak mohou být považovány poměrně vyvinuté okraje zásobnic a některých hrncovitých tvarů, které však ještě nepřekročily práh oppidálního období a nejpravděpodobněji náleží samotnému závěru stupně LT C2.

Za zmínku jistě stojí ve značné míře zachycené reparace na keramice, které se koncentrovaly do prostoru „řemeslnického okrsku“ a byly zjištěny na desítkách exemplářů (včetně nepovedených provrtů a zbytků svorek v tělech nádob). Společně s množstvím drobných železných nálezů (převážně drátků a svorek kruhového průřezu) by bylo možné spekulovat o existenci „drátenické dílny“. S místním druhotným zpracováním suroviny

(železa) do formy použitelných polotovarů (ve smyslu drátů a svorek) či přímo finálních výrobků by pak souvisela pyrotechnologická zařízení. Ve výplni objektu K504 byla mezi mazanicí rozpoznána část kruhového otvoru pro zavádění dyzny (do které byl vložen měch, jehož pomocí bylo dosaženo umělého přívodu vzduchu do pece a získání vyšší potřebné pracovní teploty) do nadzemní části pece, která se díky vysokému žáru do sklovitě vypálila. Ve stejném objektu byl také nalezen rozměrný kamenný valoun, označený jako „kovadlina“. Ve výplni tohoto objektu bylo odkryto poměrně velké množství strusky. Kromě práce se železem je možné předpokládat také práci s barevnými kovy. Mezi keramickými fragmenty byl rozpoznán jeden okraj silnostěnné zásobnice, který má ve svém těle vyhloubený důlek navazující na „technický kanálek“, jenž mohl být používán jako provizorní tyglík. Výrobní aktivity jsou dále doplněny doklady tkalcovství (přesleny, závaží) a výrobou z kostí a parohu (polotovary).

Jedná se o zcela novou laténskou lokalitu v prostoru Kroměřížska a užším regionu Morkovska, které dlouhodobě stojí na okraji badatelského zájmu, přesto je zřejmé, že ani v tomto prostoru není nouze o nová zjištění překvapující kvality.



Obr. 20. Počenice. Pohled na výzkum řemeslnického okrsku z mladší doby laténské. Foto M. Popelka.

Fig. 20. Počenice. View of the excavation of the craftsman district from the Late La Tène period. Photo by M. Popelka.

Literatura

Popelka, M. 2020: *Počenice - Tetětice 2020. Počenice – Areál ZD*, 1. Novostavba silážního žlabu, 2. Novostavba stáje pro dojnice a skladovacího vaku. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX202000461. [cit. 2021-04-21]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/jid/M-TX-202000461>.

Summary

A part of a settlement from the Late La Tène period (predominantly the LT C2 sub-period) with evidence of the existence of a specialised craftsman district was examined in the southern part of an agricultural cooperative complex in the Počenice cadastral area (Kroměříž District).

Miroslav Popelka, Adam Fojtík

Přerov (k. ú. Kozlovice u Přerova, okr. Přerov)**„Nad Lukami“, parc. č. 805.**

Doba halštatská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu.

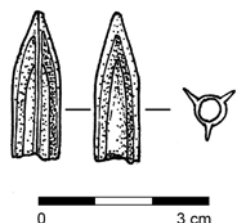
Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2015 byla v rámci projektu „Preventivní archeologie“ na území Olomouckého kraje prováděna detektorová prospekce na polykulturní lokalitě „Nad Lukami“ při východním okraji katastrálního území Kozlovice u Přerova. Lokalita se nachází na tzv. Radslavické říční terase pleistocenního stáří, na levém břehu potoka Lučnice, který je levostranným přítokem řeky Bečvy. Průměrná nadmořská výška zarovnaného povrchu terasy činí 220 m. Na lokalitě objevené v roce 2001 je dlouhodobě prováděn povrchový průzkum na sídlišti z doby římské (Schenk 2002, 243). Starší horizont osídlení je zastoupen pouze sporadickými nálezy z mladší a pozdní doby kamenné, a také mladší doby bronzové.

Ojedinelý nález na lokalitě představuje bronzová tzv. skytská šípka, která reprezentuje blíže nespecifikovatelné aktivity z halštatského období při jihozápadním vyústění Moravské brány. Bronzová trojhrbitá šípka má mezi jednotlivými břity mírně vykrojenou bázi, přičemž tulejka se nachází uvnitř hrotu (obr. 21). Celková délka je 26 mm, max. šířka 7,5 mm, průměr tulejky 5 mm. Váha šípky činí 2,36 g. Povrch artefaktu je pokryt tmavě zelenou oxidační patinou.

Nový nález hrotu s vnitřní tulejí z nížinné polohy z Přerova-Kozlovic rozšiřuje počet známých lokalit na Přerovsku s výskytem nálezů tzv. nomádských kultur doby halštatské (fáze Ha D2–D3), přičemž dosud největší počet různých typů „skytských“ šipek byl zaznamenán na lokalitě Hradisko na katastru obce Křenovice u Kojetína (Hlava 2002, 121–132; Bartík et al. 2017).



Obr. 21. Přerov-Kozlovice. Bronzová šípka. Kresba P. Holcová.

Fig. 21. Přerov-Kozlovice. Bronze arrowhead. Drawing by P. Holcová.

Literatura

Bartík, J., Čermáková, E., Čiřáková, V., Čiřmář, I., Čiřmář, M. (†), Daňhel, M., Fojtík, P., Frolík, J., Golec, M., Kalábek, M., Klápa, O., Knotek, P., Komoróczy, B., Langová, J., Merta, T., Musil, J., Novák, M., Popelka, M., Rožnovský, D., Říčan, D., Sedláček, R., Schenk, Z., Šín, P., Šmerda, J., Tomešová, B., Válek, D., Vích, D., Vránová, V., Waldhauser, J., Zeman, T. 2017: The Vekerzug and other Eastern cultures in the Czech Republic. *Studia archaeologica Brunensia* 22(1), 27–68.

Hlava, M. 2002: Nové halštatské nálezy z Hradiska u Křenovic (okr. Přerov). *Pravěk Nová řada* 12/2002, 121–132.

Schenk, Z. 2002: Přerov (k. ú. Kozlovice, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 43, 243.

Summary

A bronze arrowhead dated to the Ha D2–D3 horizon of the Early Iron Age was found during a detector survey in “Nad Lukami” field in Přerov (Kozlovice u Přerova cadastral area, Přerov District).

Zdeněk Schenk, Kamil Smíšek

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)**„Malé Předmostí“, parc. č. 633/60.**

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu.

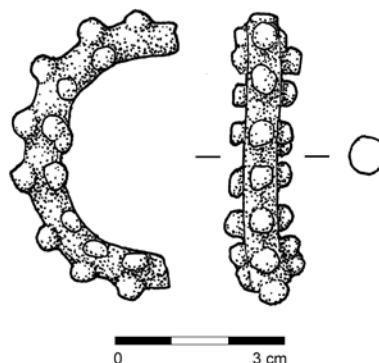
Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.466278N, 17.426093E

V roce 2016 nalezl spolupracovník Muzea Komenského v Přerově Miroslav Komínek v trati „Malé Předmostí“ na katastru Předmostí polovinu bronzového kroužku s kuličkovitými nálitky (obr. 22). Jedná se o variantu kroužku s trojicemi nálitků. Průměr kroužku původně činil 48 mm. Povrch předmětu je pokryt zelenou oxidační patinou. „Malé Předmostí“ je strategická poloha v místě staré říční terasy řeky Bečvy při jihozápadním ústí Moravské brány. Nadmořská výška se zde pohybuje okolo 224 m.

V případě exempláře z Předmostí se jedná o specifický předmět z období pozdního laténu, obvykle spojovaný s funkcí „amuletu“. Problematice výskytu bronzových kroužků s kuličkovitými nálitky se v souvislosti s rozbořením depotu z Ptení věnoval M. Čiřmář, který jejich původ shledával spíše na území jihovýchodní Evropy, přičemž nevyločil ani možnost jejich lokální výroby na Moravě. Tomu by snad nasvědčoval i jejich vysoký počet z oppida Staré Hradisko (Čiřmář 2002, 205–206). Kroužky s nálitky jsou zastoupeny rovněž mezi kovovými nálezy z lokality Němčice (Čiřmář, Kolníková 2006, 264, obr. 2: 13, 14). Nejblíží analogie k nálezu z Předmostí lze v prostoru jihozápadní části Moravské brány na Přerovsku hledat na hradisku „Obírka“ nad obcí Loučka (Čiřmář, Salaš 2009, 67, obr. 7: 10).

Doklady osídlení lokality „Malé Předmostí“ v době laténské prokázaly již dříve výsledky povrchových sběrů realizovaných Z. Schenkem v 90. letech 20. století (Schenk 1999, 351). Osídlení se koncentrovalo v jižní části polní trati na mírném k západu orientovaném svahu na parc. č. 633/60 a 633/59. Vedle nálezů fragmentů laténské keramiky z orbou narušených výplní sídlištních objektů pochází z lokality zlomky dvou skleněných náramků a torzo železné spony (Schenk 1999, 351; 2002, 373, obr. 3). Rozlohou větší část lokality se rozkládá v místě nově budované trasy rychlostní komunikace Dálnice D1 stavba 0136 Říkovice–Přerov, kde od roku 2017 probíhá záchranný archeologický výzkum Archeologického centra Olomouc, p. o. Výzkumem v poloze „Malé Předmostí 7“ byla odkryta část laténské sídliště s polozemnicemi a zásobními jámami (Hadrava 2018, 120–128). Zbylá část lokality zasahuje do trati „Hejnice“, situované na svazích staré říční terasy v místech stávající zahrádkářské kolonie, která je stavbou dálnice rovněž dotčena. Koncentrace laténské osídlení byla povrchovými sběry doložena také v sousední trati „Díly“ (Schenk 2002).



Obr. 22. Přerov-Předmostí. Bronzový kroužek s nálitky. Kresba P. Holcová.

Fig. 22. Přerov-Předmostí. Fragment of a bronze knobbed ring. Drawing by P. Holcová.

Literatura

- Čižmář, M. 2002: Laténský depot ze Ptení. K poznání kontaktů našeho území s jihem. *Památky archeologické* XCIII(2), 194–225.
- Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.
- Čižmář, M., Salaš, M. 2009: Nové hradiště v Moravské bráně. *Archeologické rozhledy* LXI(1), 63–76.
- Hadrava, V. 2018: Prozatímní stav poznání laténské osídlení v trati „Malé Předmostí“ (okr. Přerov). In: In. M. Kršková, J. Peška (eds.): *Ročenka 2017*. Olomouc: Archeologické centrum v Olomouci, 120–128.
- Schenk, Z. 1999: Přerov II – Předmostí (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 39 (1995–1996), 351–352.
- Schenk, Z. 2002: Předmostí dosud nezkoumané. *Pravěk* Nová řada 11/2001, 371–379.

Summary

A fragment of a knobbed ring with three rows of knobs was found in 2016 by M. Komínek during a metal detector survey in “Malé Předmostí” field (Předmostí cadastral area, Přerov District), which can be dated to the La Tène period, stage LT C–D.

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov) Předmostí; „Díly“.

Doba laténská. Izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4608586N, 17.4208375E; 49.4607803N, 17.4211031E; 49.4623997N, 17.4220297E; 49.4624869N, 17.4216114E

Výstavba Dálnice D1 stavba 0136 Říkovice–Přerov iniciovala četné záchranné výzkumy a mezi nimi i výzkum na polykulturní lokalitě Přerov-Předmostí 6. Výzkumné práce na lokalitě pokračují od roku 2017. V sezoně 2020 zde byl objeven ojedinělý hrobový celek, který byl na základě nálezů datován do doby laténské.

Hrobová jáma byla orientována delší osou VVS–ZZJ. Hrob měl pravidelný obdélný půdorys s rozměry 2,0 m délky a 1,6 m šířky a s hloubkou 0,6 m od úrovně podloží. Zásyp objektu byl tvořen několika dobře čitelnými vrstvami různých odstínů tmavé hlíny. Přibližně v prostřední části profilu hrobu se nacházela vrstva se silnou příměsí mazanice. V zásypu byly objeveny četné drobné přepálené kosti a intencionální nálezy, za které můžeme uznat železné kování vozu (?) a keramické kolečko vyrobené z fragmentu tuhové nádoby, upravené na povrchu hřebenováním. Kolečko mělo uprostřed vyvrtán větší otvor a na okraji menší otvor, který sloužil zřejmě k zavěšení. Kromě nálezů, které jasně odkazují k době laténské, byly ve výplni hrobu objeveny společně dva kamenné sekeromlaty a tři říční oblázky, každý jiné barvy, které také lze považovat za intencionální milodary. Ze zásypu hrobu pochází též menší soubor drobné keramiky, jež se do výplně objektu dostala zřejmě spolu s hlínou z kulturní vrstvy. Na dně hrobové jámy podél stěn byly ve sprašovém podloží registrovány pravidelné stopy výdřevy v podobě úzkého pásu černé hlíny.

Stopy laténské osídlení byly objeveny na nedalekých lokalitách Přerov-Předmostí 5 „Široký“ a Přerov-Předmostí 7, zkoumaných v rámci stejného projektu.

Literatura

- Hadrava, V. 2019: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 60(1), 240–241.
- Kalábek, M. 2019: Přerov (k. ú. Předmostí, okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 60(1), 241.

Summary

A sporadic grave from the La Tène period was discovered at the polycultural site in Přerov-Předmostí (Přerov District). The grave had a regular rectangular layout, 2.0 m long, 1.6 m wide and 0.6 m deep from the subsoil level. Burnt bones, iron carriage fitting fragments (?) and a pottery ring from a graphite vessel were found in the grave pit fill. The finds of two stone hammer axes and three coloured stones are considered unusual.

Arkadiusz Tajer

Přerov (okr. Přerov)

„V Černém“, parc. č. 5466/96.

Doba laténská. Areál jiné aktivity. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Během povrchové prospekce realizované v roce 2020 byl v prostoru sídliště z doby římské nalezen zlomek skleněného laténské náramku. Lokalita se nachází v poloze „V Černém“, na parc. č. 5466/96, při jihovýchodním okraji katastru města Přerova. Nadmořská výška polohy je 226 m. Torzo předmětu má následující rozměry: dochovaná délka 14 mm, šířka 18 mm a výška 16 mm. Zlomek pochází z perličkovaného náramku se čtyřmi žebry, přičemž středová žebra jsou rozdělena přesekáváním do perličkovaných pásů. Kruhový šperk byl vyroben z kobaltově modrého skla (obr. 23). Jedná se o torzo náramku typu Haevernick 13 (Haevernick 1960, 60, Taf. 11: 13, 28). Ten spadá v rámci relativní chronologie laténské kultury do stupně LT C2, případně LT C2/D. Výskyt tohoto typu náramku je na moravských lokalitách s dokladem laténské osídlení poměrně běžný. Jejich početný výskyt byl doložen na lokalitě Němčice na Hané (Čižmář, Kolníková 2006, 264; obr. 3: 10).

Z území přerovského regionu lze jako nejbližší analogii k exempláři z lokality „V Černém“ uvést příklad zlomků skleněných náramků typu Haevernick 13 z laténské sídliště v poloze „Ve Šraňku“ na katastru obce Želatovice (Dlouhá, Schenk 2013, 24–25), v trati „Malé Předmostí“ na katastru Předmostí u Přerova (Schenk 1998, 230; obr. 8), a dále také z lokality „Ostrov“ na katastru obce Polkovice v jihozápadní části Přerovska (Čižmář et al. 2008, 126–128; obr. 4: 18).

Literatura

- Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.
- Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2008: Detektorová prospekce lokalit z doby laténské na Moravě. *Přehled výzkumů* 49, 125–131.
- Dlouhá, K., Schenk, Z. 2013: Nález skleněného keltského náramku. *Zprávičky z Tučina* 2013(30), 24–25.
- Haevernick, T. E. 1960: *Die Glasarmringe und Ringperlen der Mittel- und Spätlatènezeit auf dem europäischen Festland*. Bonn: Rudolf Habelt Verlag.
- Schenk, Z.: 1998: Nové povrchové sběry na území Přerova a jeho okolí. *Pravěk* Nová řada 8/1998, 227–239.



Obr. 23. Přerov. Zlomek skleněného náramku (typ Haevernicks 13). Foto Z. Schenk.

Fig. 23. Přerov. Fragment of glass bracelet (Haevernicks 13 type). Photo by Z. Schenk.

Summary

An isolated La Tène fragment of a 4-ribbed blue glass bracelet (Haevernicks 13 type) was found by Z. Schenk in 2020 during a surface survey in “V Černém” field (Přerov District). This type of 4-ribbed glass bracelet could be dated to the LT C2, eventually LT C2/D.

Zdeněk Schenk

Prostějov (okr. Prostějov)

Průmyslová zóna Prostějova – Kralický háj, parc. č. 7427/47.

Mladší a pozdní doba laténská (LT C2–D). Nález v druhotné poloze. Průzkum detektorem kovu. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 310.744.

Lokalizace: S-JTSK – -556318.08, -1134572.08

Ve dnech 2. prosince 2019 až 23. června 2020 proběhl v prostoru prostějovské průmyslové zóny, k. ú. Kralice na Hané a k. ú. Prostějov, okr. Prostějov, záchraný archeologický výzkum vyvolaný přístavbou logistického areálu společnosti HOPI Prostějov. Rozsah a metoda odkryvu byly limitovány blízkostí říčního toku Valové a existencí novověkých rybníků (patrných ještě na vojenském mapování z 2. poloviny 18. století), které výrazně ovlivnily půdní poměry v místě stavby. Sondy položené na dotčené ploše potvrdily očekávanou výraznou vrstvu podorníci, dosahující místy mocnosti až 60 cm a kryjící podloží tvořené zejména šedými až šedo zelenými jíly, a především absenci případných terénních archeologických situací. Detektory kovů byla na skrývané ploše stavby a později zejména na deponiích ornice získána početnější kolekce kovových předmětů recentního stáří, ale i otřelá a olámaná drobná stříbrná mince, kterou můžeme předběžně určit jako stříbrný obol vedlejší řady typu Stradonice-Karlstein, a časově tedy zařadit do pozdní doby laténské (LT D1b/LT D2; Militký 2015, 84–85); reprezentuje tak první takto datovaný keltský nález z prostoru „Kralického háje“ (cf. např. Čižmářová 2017, 174–175, tab. 61: 5–17, tab. 90–91; Popelka 2010).

Literatura

Čižmářová, J. 2017: *Keltská pohřebiště na Moravě. Okresy Hodonín, Kroměříž, Olomouc, Opava, Prostějov, Přerov, Uherské Hradiště, Zlín*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Militký, J. 2015: *Oppidum Hradiště u Stradonic. Komentovaný katalog mincovních nálezů a dokladů mincovní výroby*. Praha: Abalon.

Popelka, M. 2010: *Laténské osídlení Kralického háje* [online].

Rkp. bakalářské diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Archiv závěrečných prací Masarykovy univerzity [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/pa62j>.

Summary

A small silver coin was discovered using a metal detector in the stripped construction area during a rescue excavation that took place in the Prostějov industrial zone (Kralice na Hané and Prostějov cadastral areas, Prostějov District) between December 2019 and June 2020. It can be tentatively categorised as a silver obolus of a secondary Stradonice-Karlstein type line and, accordingly, dated to the Late La Tène period.

Pavel Fojtík

Sedlec (k. ú. Sedlec u Mikulova, okr. Břeclav)

„Pod Kotlem“.

Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., přír. č. 29/2021.

Lokalizace: S-JTSK – -595752 -1206783

V září 2020 provedli pracovníci Regionálního muzea v Mikulově, p. o., povrchový sběr severovýchodně od intravilánu obce v lokalitě „Pod Kotlem“, severně od vojenského bunkru. Byly zde nalezeny početné zlomky keramiky z laténského sídliště, které není dosud v literatuře evidováno. Mimo to zde byla ojediněle nalezena i keramika ze střední doby hradištní.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

Numerous pottery fragments from a newly discovered La Tène settlement were discovered during a surface survey in “Pod Kotlem” field (Sedlec u Mikulova cadastral area, Břeclav District).

Kristína Piačková, František Trampota

Senorady (okr. Brno-venkov)

„Červenice“, parc. č. 4528.

Doba halštatská. Sídliště. Skupina/sít sond. Záchraný výzkum.

Uložení nálezů: Muzeum Brněnska, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -625940.88, -1165479.05

Během dohledu nad výkopem pro kabel nízkého napětí vedoucí k nově budované telekomunikační věži v trati „Zadní bílá“ byl v profilu dokumentován větší sídlištní objekt. Dle četných keramických zlomků je datovatelný do halštatského období. Následný průzkum výhozu zeminy detektorem kovů přinesl jen nálezy novověkého původu, objekt byl zcela bez kovových nálezů.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

A feature datable to the Hallstatt period was documented during a rescue excavation in “Červenice” field (Senorady cadastral area, Brno-Country District)

Jiří Kala

Sivice (okr. Brno-venkov)**„V Zihu“, parc. č. 258/54.**

Doba laténská. Izolovaný pohřeb. Náhodný zásah/nález.

Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1983222N, 16.7809536E

V další etapě budování oblastního skupinového vodovodu Šlapanicko II byl na počátku roku 2020 zachycen ve skrývce vodovodu na k. ú. Sivic osamocený hrob obsahující lidský skelet v natažené poloze na zádech, se zlomky železné spony na rameni.

Literatura

Neuvezeno.

Summary

An isolated grave with a human skeleton in a stretched position on the back with fragments of an iron fibula on the shoulder was detected in the overburden during the next stage of the construction of district water pipeline Šlapanicko II (Sivice cadastral area, Brno-Country District) early in 2020.

Petr Kos, Dana Vitulová, Jiří Kala

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)**„V Krouhách“, parc. č. 1719/1.**

Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

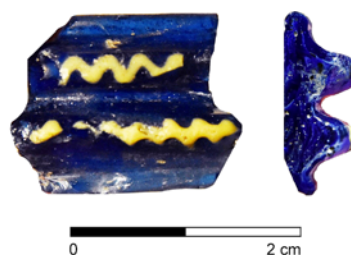
Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Během povrchové prospekce realizované v roce 2020 byl v prostoru polykulturní archeologické lokality při jihovýchodním okraji obce Sušice nalezen zlomek skleněného laténského náramku. Lokalita se nachází v poloze „V Krouhách“, na parc. č. 1719/1. Nadmořská výška polohy je 242 m.

Torzo kruhového šperku má následující rozměry: dochovaná délka 20 mm, šířka 16 mm a výška 6 mm. Hmotnost činí 2,265 g. Zlomek pochází z náramku se čtyřmi podélnými žebry, přičemž středová jsou vyšší a širší a po stranách jsou lemovaná nižšími a užšími. Dvojice středových žebírek náramku je na povrchu zdobená nápadnými vlnicemi ze žlutého skleněného vlákna. Kruhový šperk byl vyroben z průsvitného tmavě modrého skla (obr. 24).

Jedná se o torzo náramku typu Haevernick 7c (Haevernick 1960, 53, Taf. 5: 7c). Ten spadá v rámci relativní chronologie laténské kultury do průběhu stupně LT C2, případně LT C2/D. Výskyt tohoto typu náramku není na moravských lokalitách s dokladem laténského osídlení příliš častý. Jsou doloženy například z lokalit Pasohlávky, Staré Hradisko, Stradonice či z lokality Staré Zámky v Brně-Líšni (Čižmářová 2012, 188, Tab. I: 8). Další příklady fragmentů náramků typu Haevernick 7c byly nejnověji identifikovány mezi nálezy z Ostrožské Lhoty a Ostrožské Nové Vsi (Čižmářová 2017, 58–59, obr. 2: 8, 9).

Doklady laténského osídlení byly v Sušicích zaznamenány již povrchovými sběry D. Kolbingera realizovanými v roce 1978 v trati „Komárovy“ (Kolbinger 2019, 193). Z lokality „V Krouhách“ pochází vedle skleněného náramku také soubor zlomků laténské keramiky, který v letech 2014–2020 shromáždil opakovanými povrchovými sběry Bohumil Gibala ze Sušic (Schenk 2019, 26).



Obr. 24. Sušice. Zlomek skleněného náramku. Foto Z. Schenk.

Fig. 24. Sušice. Fragment of a glass bracelet. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Čižmářová, H. 2012: Laténské nálezy z lokality Brno-Líšeň, poloha „Staré Zámky“. In: G. Březinová, V. Varsík (eds.): *Archeológia na prahu histórie. K životnému jubileu Karola Pietu*. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes. Tomus XIV. Nitra: Archeologický ústav SAV, 185–199.

Čižmářová, H. 2017: Kolekce laténského skla ze sbírky Libora Ježka v Muzeu v Ostrožské Lhotě (okr. Uherské Hradiště). *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* CII(1), 55–62.

Haevernick, T. E. 1960: *Die Glasarmringe und Ringperlen der Mittel- und Spätlatènezeit auf dem europäischen Festland*. Bonn: Rudolf Habelt Verlag.

Kolbinger, D. 2019: *Osídlení východního Kroměřížska v mladší době železné (laténské)*. Katalog všech známých lokalit a nálezů s důrazem na nové poznatky. Hulín: vlastním nákladem Dalibor Kolbinger.

Schenk, Z. 2019: Nejstarší osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů. In: F. Janda, Z. Schenk, S. Šromota: *Kroniky vyprávějí. Sušice u Přerova*. Sušice: obec Sušice, 4–32.

Summary

An isolated La Tène fragment of a 4-ribbed blue glass bracelet with zigzag trails of yellow glass paste (Haevernick 7c type) applied was found by Z. Schenk during a surface survey in “V Krouhách” field (Sušice u Přerova cadastral area, Přerov District) in 2020. This type of 4-ribbed decorated glass bracelet could be dated to the LT C2, eventually LT C2/D.

Zdeněk Schenk

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)**„Za Školou“, parc. č. 69/3.**

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

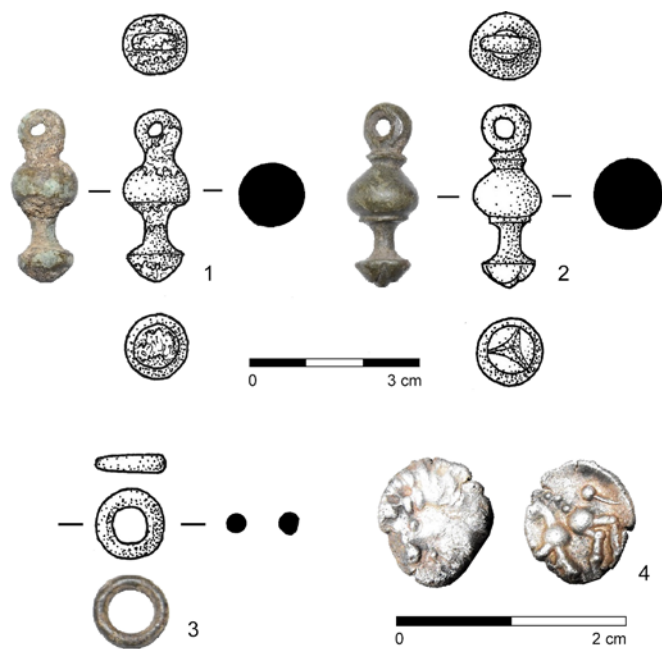
Během preventivní prospekce detektory kovů realizované pracovníky Muzea Komenského v Přerově, p. o., v roce 2020 bylo na katastru obce Sušice u Přerova v prostoru sídliště ze závěru mladší doby hradištní nalezeno několik kovových předmětů, které na lokalitě dokládají starší osídlení z doby laténské. Lokalita se nachází na soukromém pozemku parc. č. 69/3, při severovýchodním okraji obce Sušice. Jde o polohu poblíž hrany staré říční tzv. Radvanické terasy, která výrazně převyšuje zarovnaný inundační terén řeky Bečvy. Nadmořská výška polohy je 230 m.

Soubor kovových předmětů z lokality obsahuje tři bronzové součásti keltského celokovového opasku a jednu drobnou stříbrnou minci. V prvním případě jde o závěsek kuželkovitého tvaru (obr. 25: 1). Jeho celková délka je 30,5 mm, maximální průměr 11–12 mm, hmotnost je 9,476 g. Ve druhém případě se jedná

o výrazněji profilovaný kuželkovitý závěsek s poměrně masivním očkem odděleným od zploštělého vývalku žebrem. Délka včetně oka činí 31,5 mm. Maximální průměr 11,5–12 mm. Hmotnost: 9,397 g. Jeho spodní polokulovitá část je shora seříznutá. Zespolu koncové části je schematicky vyrytý keltský symbol – triquetra v podobě tříčipé hvězdy, který byl původně vyplněný emailem (obr. 25: 2). Analogie představují tvarově podobné nálezy koncových profilovaných závěsků zdobených emailem z keltského řetězového opasku z lokality Hluboké u Kunštátu (Čižmář, Jarůšková 2019, 382, obr. 4: 4).

Výskyt kuželkovitých závěsků je na moravských lokalitách s dokladem laténského osídlení poměrně běžný. Jejich početný výskyt byl doložen např. v prostoru významného obchodně-výrobního centra Němčice na Hané, kde se počítá s jejich domácí výrobou (Čižmář, Kolníková 2006, 264–268; obr. 5: 13–20; Čižmář et al. 2008, 126–128; obr. 3: 4, 5, 14–17, obr. 6: 4, 5). Kuželkovité závěsky zaoblenějších tvarů bývají nacházeny na laténských sídlišťích i moravských plochých pohřebištích, a tudíž bývají kladeny do staršího období stupně LT B2–C1. V případě závěsků ostřejší profilace jsou spojovány s mladším obdobím stupněm LT C2, s případným přesahem do LT D1 (Čižmář, Jarůšková 2019, 385–388, obr. 9). Třetím nalezeným kovovým předmětem je bronzový kroužek o průměru 12,5 mm a hmotnosti 1,129 g (obr. 25: 3). Kroužek mohl být rovněž součástí řetězového opasku, kde vzájemně propojoval jeho jednotlivé články. Nicméně mohl plnit i jinou funkci.

Důležitý nález z lokality představuje drobná stříbrná keltská mince (obr. 25: 4). Rozměr mince: 10–11 mm. Hmotnost činí: 0,443 g. Okraj mince je mírně oláman. Na lehce konvexním aversu je schematicky znázorněna hlava doleva s nevýrazným kuličkovitým okem a výraznějším nosem. Stylizované vlasy jsou vztyčené vzhůru a odděleny oblým diadémem. Na reversu je vyobrazen stylizovaný kůň z kuliček doleva. Hřívou znázorňují tři drobné kuličky. Krk plynule přechází v přední větší kuličku těla. Lineární ocas vychází z kuličky nad zadní kuličkou těla koně. Sušický exemplář odpovídá obdobným nálezům obolů typu Staré Hradisko, které jsou kladeny do průběhu horizontu LT D1 (Kolníková 2006, 447; Militký 2015, 115–117, kat. č. 2091).



Obr. 25. Sušice. Výběr nálezů z laténského sídliště. Kresba P. Holcová, foto Z. Schenk.

Fig. 25. Sušice. Selection of new finds from the La Tène period site. Drawing by P. Holcová, photo by Z. Schenk.

Z lokality pochází rozsáhlý soubor zlomků keramiky, který v letech 2018–2020 shromáždil opakovanými povrchovými sběry Bohumil Gibala ze Sušic. Převažuje středověká keramika z 12. století, podstatně menší zastoupení má keramika, kterou lze pouze rámcově spojit se sídlištními aktivitami v době laténské. Díky kovovým nálezům však můžeme upřesnit datování sídliště v případě této nové laténské lokality při jižním okraji bečevské části Moravské brány do stupňů LT C2–D1.

Literatura

Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.

Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2008: Detektorová prospekce lokalit z doby laténské na Moravě. *Přehled výzkumů* 49, 125–131.

Čižmář, I., Jarůšková, Z. 2019: Nález keltského řetězového opasku z Kunštátska (okr. Blansko). In: *Sedem kruhů Josefa Bujnu*. *Studia Historica Nitriensia* 23, Supplementum 2. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 177–191.

Kolníková, E. 2006: Nové nálezy mincí – příspěvek k obrazu doby laténské na Moravě. *Pravěk Nová řada* 16/2006, 437–462.

Militký, J. 2015: *Oppidum hradiště u Stradonic. Komentovaný katalog mincovních nálezů a dokladů mincovní výroby*. Praha: Abalon.

Summary

A bronze chain-belt pendant, a bronze ring and a silver coin – an obolus – of the Staré Hradisko type was found during a detector survey in the Sušice cadastral area (Přerov District) dated to the La Tène period (LT B2–D1) and refers to an as yet unknown site in the Moravian Gate area.

Zdeněk Schenk, Bohumil Gibala

Tišnov (okr. Brno-venkov)

Ul. Černošská, parc. č. 2466/617.

Doba halštatská. Sídlíště. Sonda. Záchraný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -608881.22, -1142196.67

V říjnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum na pozemku parc. č. 2466/617 v souvislosti s budováním nového veřejného parku. Dotčený pozemek je situován na severovýchodním pomezí zastavěného území města Tišnova, v západní výšce křižovatky ulic Černošská a Dlouhá. V jeho rámci a bezprostředním severovýchodním sousedství bylo již v letech 2016 a 2017 částečně odkryto polykulturní pravěké sídliště (Přichystal 2017; 2018). K zachycení archeologických situací došlo jen v liniovém výkopu pro kabely veřejného osvětlení při jihovýchodní straně uvedeného pozemku. Jednalo se o sestavu čtyř kúlových jam, kterou lze na základě několika zlomků keramických nádob datovat do doby halštatské. Jmenovaná komponenta byla na lokalitě zaznamenána již v minulosti.

Literatura

Přichystal, M. 2017: Tišnov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 58(1), 175, 246.

Přichystal, M. 2018: Tišnov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 59(1), 138–139, 200.

Summary

A rescue excavation took place in Černohorská Street (Tišnov cadastral area, Brno-Country District) in October 2020. Archaeological contexts, a set of four postholes, which can be dated to the Hallstatt period based on several pottery vessel fragments, were only detected in a line trench dug for public lighting cables.

Michal Přichystal

Uhřetice (okr. Přerov)

„Sečné louky“, parc. č. 839/2.

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu.

Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2020 byl na katastru obce Uhřetice během preventivní detektorové prospekce realizované pracovníky Muzea Komenského v Přerově, p. o., zajištěn soliterní kovový nále z doby laténské. Místo nálezu se nachází v jižní části trati „Sečné louky“, na parc. č. 839/2, přibližně 1900 m severozápadně od středu obce Uhřetice. Lokalita je situována na výrazné terénní vlně na pravobřeží potoka Valová. Nadmořská výška polohy činí 198 m. Nalezeným kovovým předmětem je bronzový křížovitý závěsek (obr. 26). Celková délka činí 49 mm, šířka horní části je 12 mm, šířka křížovitě rozšířené spodní části 13 mm. Tloušťka je 3,5 mm. Hmotnost předmětu činí 7,38 g. Oválné závěsné očko je částečně odlomeno. Povrch artefaktu je nerovnoměrně pokryt světle zelenou oxidační patinou. V horní vějířovitě rozšířené části závěsku se dochovala výzdoba žlutým emailem. Závěsek původně tvořil ozdobnou součást celokovového ženského laténského opasku, ale není vyloučeno, že mohl sloužit jako forma amuletu.

Z přerovského regionu pochází rovněž kromě exempláře z Uhřetice tvarově téměř shodný křížovitý závěsek nalezený v roce 2020 na katastru obce Horní Moštěnice (viz výše Horní Moštěnice, okr. Přerov). Za analogický lze označit také křížovitý závěsek původně zdobený emailem z lokality Chornice 2c v Boskovické brázdě (Vích 2017, 636, 651, obr. 4: 9). Značnou podobnost vykazuje rovněž exemplář křížovitého závěsku z lokality Staré Zámky v Brně-Líšni (Čižmářová 2012, 192, tab. I: 2). Jako tvarově vzdálenější paralely lze uvést nálezy závěsků z laténské lokality na katastru obce Klenovice na Hané (Čižmář et al. 2008, 126–127, obr. 2: 6) či lokality Těšice (Čižmář et al. 2010, 129, 131, obr. 5: 7).



Obr. 26. Uhřetice. Bronzový závěsek zdobený emailem. Foto Z. Schenk.

Fig. 26. Uhřetice. Bronze pendant decorated with enamel. Photo by Z. Schenk.

Literatura

Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2008:

Detektorová prospekce lokalit z doby laténské na Moravě. *Přehled výzkumů* 49, 125–131.

Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2010:

Detektorová prospekce archeologických lokalit na Moravě v roce 2009. *Přehled výzkumů* 51, 125–137.

Čižmářová, H. 2012: Laténské nálezy z lokality Brno-Líšeň, poloha „Staré Zámky“. In: G. Březinová, V. Varsík (eds.): *Archeológia na prahu histórie. K životnému jubileu Karola Pietu*. Archaeologica Slovaca Monographiae. Communicationes. Tomus XIV. Nitra: Archeologický ústav SAV, 185–199.

Vích, D. 2017: Doba laténská v severní části Boskovické brázdě ve světle drobných kovových nálezů. *Archeologické rozhledy* LXIX(4), 629–671.

Summary

An isolated La Tène bronze pendant decorated with enamel was found by Z. Schenk during a metal detector survey in “Sečné louky” field (Uhřetice cadastral area, Přerov District) in 2020, which can be dated to the La Tène period, stage LT C2. The frequency of the occurrence of this specific (cross-shaped) pendant is still relatively rare in Moravia.

Zdeněk Schenk

Zámrský (okr. Přerov)

„Šraňky“, parc. č. 378/39.

Doba laténská. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o., inv. č. A 18685.

Lokalizace: WGS-84 – 49.5242642N, 17.8115497E

V roce 2017 byla na katastru obce Zámrský během preventivní prospekce realizované spolupracovníkem Muzea Komenského v Přerově, p. o., Pavlem Vilhelmem v severozápadní části trati „Šraňky“ na parc. č. 378/39 nalezena bronzová zápona opasku z doby laténské. Lokalita se nachází jižně od dvora Kamenec, na levém břehu bezejmenné vodoteče, která je levostranným přítokem řeky Bečvy. Nadmořská výška polohy činí 260 m.

Délka zápony činí 42,5 mm. Maximální šířka je 15 mm. Hmotnost předmětu činí 15,5 g.

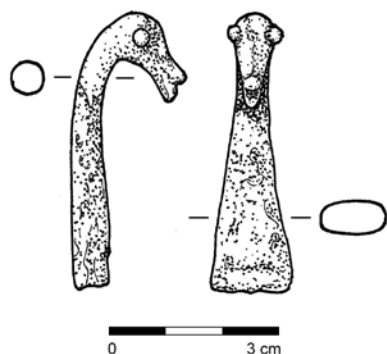
Nalezený bronzový předmět představuje torzo zápony v podobě stylizované zvířecí (koňské) hlavičky s plastickým ztvárněním očí v podobě dvou vývalků a tlamy zvířete (obr. 27). Desťka s otvory navazující na spodní rozšířenou část zápony chybí. Zoomorfní zápona původně plnila funkci jedné strany spínadla honosného opaskového řetězu (Schenk, Doupal 2018, 22). Exemplář z katastru obce Zámrský se podobá jiným zoomorfním záponám z moravských lokalit rámcově datovaných do stupně LT C (Čižmář, Jarůšková 2019, 382–387, obr. 7).

Tento soliterní nále, představující nejspíše náhodnou ztrátu, lze spojit s aktivitami historických Keltů a zároveň průchodností krajiny Pobečví v mladší době železné.

Literatura

Čižmář, I., Jarůšková, Z. 2019: Nále keltského řetězového opasku z Kunštátska (okr. Blansko). In: *Sedem kruhů Josefa Bujnu*. Studia Historica Nitriensia 23, Supplementum 2. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 177–191.

Schenk, Z., Doupal, J. 2018: Nejstarší osídlení katastru obce Skalička u Hranic ve světle archeologických pramenů. In: J. Lapáček (ed.): *Skalička. Dějiny a současnost obce*. Skalička: obec Skalička, 14–24.



Obr. 27. Zámrský.
Bronzová pásová zápona.
Kresba P. Holcová.

Fig. 27. Zámrský. Bronze belt clasp. Drawing by P. Holcová.

Summary

An isolated bronze zoomorphic belt clasp dated to the La Tène period was found in 2017 by P. Vilhelm during a metal detector survey in the eastern part of Přerov District, near “Šraňky” field in the cadastral area of Zámrský.

Zdeněk Schenk

Želatovice (okr. Přerov)

„Ve Šraňku“, parc. č. 806.

Doba laténská. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezu: Tučín č. p. 17 – Spolkový dům tradic a řemesel.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Během povrchové prospekce realizované v rámci nedestruktivního průzkumu pravěkého osídlení mikroregionu Tučínského potoka byl na sídlišti z doby laténské situované v poloze „Ve Šraňku“, na parc. č. 806, při severovýchodním okraji katastru obce Želatovice nalezen zlomek skleněného náramku (Dlouhá, Schenk 2013, 24–25). Nadmořská výška polohy je 240 m. Torzo předmětu má následující rozměry: dochovaná délka 20 mm, šířka 19 mm a výška 4 mm. Zlomek pochází z perličkového náramku se čtyřmi žebry, přičemž středová žebra jsou rozdělena přeskáváním do perličkových pásů. Kruhový šperk byl vyroben z kobaltově modrého průsvitného skla (obr. 28). Jedná se o náramek typu Haevernick 13 (Haevernick 1960, 60, Taf. 11: 13, 28). Ten spadá v rámci relativní chronologie laténské kultury do stupně LT C2, případně LT C2/D. Výskyt tohoto typu náramku je na moravských lokalitách s dokladem laténské osídlení poměrně běžný. Jejich početný výskyt byl v posledních letech doložen rovněž na lokalitě Němčice na Hané (Čižmář, Kolníková 2006, 264; obr. 3: 10). Z této lokality pochází soubor různých typů skleněných náramků, který je nejen největší z území České republiky, ale v současné době svým počtem přes 500 zlomků představuje druhý největší v Evropě (Venclová et al. 2009, 385).

Z území přerovského regionu lze jako nejbližší analogii k exempláři ze Želatovic uvést příklad zlomku skleněného náramku typu Haevernick 13 z laténské sídliště situovaného v jihozápadním

ústí Moravské brány v poloze „V Černém“ na katastru města Přerova, v trati „Malé Předmostí“ na katastru Předmostí u Přerova (Schenk 1998, 230; obr. 8), a dále také z lokality „Ostrov“ na katastru obce Polkovice v jihozápadní části Přerovska (Čižmář et al. 2008, 126–128; obr. 4: 18).

Literatura

Čižmář, M., Čižmářová, J., Kejzlar, M., Kolníková, E. 2008:

Detektorová prospekce lokalit z doby laténské na Moravě. *Přehled výzkumů* 49, Brno, 125–131.

Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.

Dlouhá, K., Schenk, Z. 2013: Nález skleněného keltského náramku. *Zprávičky z Tučína* 2013(30), 24–25.

Haevernick, T. E. 1960: *Die Glasarmringe und Ringperlen der Mittel- und Spätlatènezeit auf dem europäischen Festland*. Bonn: Rudolf Habelt Verlag.

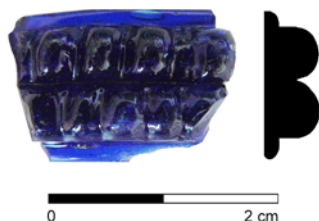
Schenk, Z. 1998: Nové povrchové sběry na území Přerova a jeho okolí. *Pravěk Nová řada* 8/1998, 227–239.

Venclová, N., Hulínský, V., Frána, J., Fikrle, M. 2009: Němčice a zpracování skla v laténské Evropě. *Archeologické rozhledy* LXI(3), 383–426.

Summary

An isolated La Tène fragment of a 4-ribbed blue glass bracelet (Haevernick 13 type) was found by K. Dlouhá during a surface survey in “Ve Šraňku” field (Želatovice cadastral area, Přerov District) in 2012. This type of 4-ribbed glass bracelet could be dated to the LT C2, eventually LT C2/D.

Zdeněk Schenk, Kateřina Dlouhá



Obr. 28. Želatovice.
Fragment skleněného náramku.
Foto Z. Schenk.

Fig. 28. Želatovice.
Fragment of a glass bracelet.
Photo by Z. Schenk.

